

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Факультет економічних наук

Кафедра фінансів

Кваліфікаційна робота

освітній ступінь - бакалавр

на тему: **«ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА»**

Виконала: студентка 4-го року навчання,
спеціальність 072
«Фінанси, банківська справа та
страхування»

Пілявіна Златослава Глібівна

Керівник: Шпортюк В.Г.
кандидат фізико-математичних наук,
доцент

Рецензент Головченко О.О.
(прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота захищена

з оцінкою «_____»

Секретар ЕК _____ Донкоглова Н.А.

«_____» _____ 2021 р.

Київ 2021

Вступ	3
РОЗДІЛ 1	5
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	5
1.1. Сутність та призначення аналізу фінансового стану підприємства	5
1.2. Основні етапи аналізу фінансової звітності підприємства.	11
РОЗДІЛ 2	16
АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ АТ «УКРПОШТА».....	16
2.1. Загальна характеристика підприємства	16
2.2. Аналіз майна підприємства та джерел його формування.....	18
2.3. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	22
2.4. Аналіз фінансової стійкості підприємства	26
2.5. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства	30
2.6. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства	39
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	49
3.1. Виявлення проблем АТ «Укрпошта»	49
3.2. Шляхи поліпшення фінансового стану АТ «Укрпошта»	51
ВИСНОВКИ	66
ДОДАТКИ.....	70

Вступ

Актуальність теми. Зараз в період політичної та економічної нестабільності України є надзвичайно важливим контролювати фінансовий стан підприємств критичної інфраструктури. Одним з найбільших таких підприємств є АТ «Укрпошта» - єдиний національний оператор поштового зв'язку в Україні, відділення якого забезпечують 100% покриття країни. Конкуренція даного підприємства з сучасними аналогами, такими, як: «Нова Пошта», «Джастін» та інші, - також вплинула на зацікавленість саме цим підприємством. Насамперед цікавий період у якому розглядається дане підприємство – період COVID-19, який активізував логістику у країні через колосальне збільшення купівлі товарів через онлайн магазини «Rozetka», «Amazon» та інші торговельні майданчики, що посприяло активній модифікації підприємства та його видозміни в кращу сторону. Саме тому для дослідження було обрано АТ «Укрпошта».

Фінансовий стан будь-якого підприємства залежить від багатьох чинників, проаналізувавши які, можна визначити основні шляхи оптимізації фінансового стану підприємства. Розглянувши основоположні фінансові показники даного підприємства, що найкраще відображають динаміку підприємства в часі та його загальний вектор руху, який показує на що найбільше звертає увагу підприємство з боку фінансового регулювання.

Об'єкт дослідження. Фінансовий аналіз підприємства та шляхи покращення його фінансового стану.

Предмет дослідження. Оптимізація фінансового стану АТ «Укрпошта».

Мета та задачі дослідження. Метою дослідження є оцінка фінансового стану підприємства та виявлення шляхів його оптимізації.

У роботі були вирішенні наступні завдання:

- висвітленні теоретичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства;
- проведений аналіз майна підприємства та джерел його формування;

- проведений аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства;
- проведений аналіз фінансової стійкості підприємства;
- проведений аналіз прибутковості та рентабельності підприємства;
- проведений аналіз ймовірності банкрутства підприємства;
- виявлені основні проблеми АТ «Укрпошта» на основі фінансового аналізу та запропоновані шляхи їх вирішення.

Структура роботи. Робота складається з 3 розділів, вступу, висновків, списку використаної літератури та додатків.

У першому розділі описано призначення та основні етапи фінансового аналізу підприємства, теоретичні засади аналізу фінансового стану підприємства, що базується на основоположних роботах економічних фахівців. У роботі згадані дослідження, що пов'язані з аналізом прибутковості, ліквідності, платоспроможності, рентабельності підприємства, на основі міжфакторних фінансових показників.

У другому розділі проведено аналіз основних показників підприємства АТ «Укрпошта», що функціонує в специфічній галузі зі своїми особливостями та факторами впливу на його фінансовий стан. Аналізується динаміка показників підприємства протягом 2015-2019 років. Надана аналітика вектору руху показників та їх зміни, що відображає повну картину фінансового стану АТ «Укрпошта» протягом 5 років.

У третьому розділі висвітлені основні проблеми підприємства та можливі шляхи їх подолання. Зазначені основні фактори впливу на загальний стан підприємства (в тому числі на фінансове становище) протягом 5 років, під час складної соціально-економічної ситуації, а також «буму» онлайн продажів та активізації торгівельних онлайн майданчиків: Amazon, Rozetka, iHerb, тощо. Показані основні шляхи примноження ліквідних активів підприємства шляхом інвестування та розподілення необоротних активів.

Ключові слова: Фінансовий аналіз, фінансовий стан, фінансова стійкість, ефективність, дохід.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та призначення аналізу фінансового стану підприємства

1.1.1. Сутність фінансового аналізу

Підприємства відіграють ключову роль у формуванні стабільної та процвітаючої економіки держави.

По-перше, бізнес є одним з найбільших секторів, де створюються інновації, так як кожна компанія зацікавлена у здобутті конкурентної переваги та оптимізації виробництва. Інноваційні рішення в свою чергу допомагають країні зайняти лідируючі позиції у світовій економіці, створюючи затребуваний сучасний товар, країна нарощує свій експорт, що також допомагає стабілізувати національну валюту.

По-друге, збільшення потужностей виробництва створює нові робочі місця, що зменшує безробіття та збільшує внутрішній валовий продукт, за рахунок збільшення доходу підприємств та фізичних осіб.

Однак досягнення високих результатів неможливе без належного контролю фінансового стану підприємств. Кожен власник бізнесу неодмінно шукає шляхи покращення бізнес процесу і саме тут приходить на допомогу аналіз фінансового стану підприємства, завдяки якому, можна вчасно та ефективно оцінювати ліквідність та платоспроможність підприємства, а також його фінансову стійкість та шляхи виходу із кризового стану, якщо виникає така необхідність.

Нижче наведені 2 трактування даного терміну з точки зору авторів, що брали участь в дослідженнях даної тематики.

1. Фінансовий аналіз – це процес дослідження фінансового стану і основних результатів фінансово-господарської діяльності підприємства.

Метою фінансового аналізу є виявлення резервів підприємства, підвищення його ринкової вартості та забезпечення ефективного розвитку. Фінансовий аналіз - це засіб накопичення фінансової інформації про підприємства, її аналізу й її використання для прийняття подальших рішень про роботу підприємства. [1]

2. Фінансовий аналіз - це особливий процес, заснований на вивченні даних про фінансовий стан і результати діяльності підприємства в минулому з метою оцінки перспективи розвитку підприємства... головною метою фінансового аналізу є зниження неминучої невизначеності, пов'язаної з прийняттям економічних рішень, орієнтованих у майбутнє. У широкому сенсі фінансовий аналіз може використовуватися: як інструмент обґрунтування короткострокових і довгострокових економічних рішень, доцільності інвестицій; як засіб оцінки майстерності і якості управління; як спосіб прогнозування майбутніх результатів». [2] Таким чином, фінансовий аналіз використовується в оптимізації діяльності підприємств, так як завдяки широкому інструментарію висвітлює всі проблеми та ризики, на які наражається підприємство.

Отже ці два визначення показують, що основою фінансового аналізу є вивчення основних показників діяльності підприємства та їх використання для майбутнього розвитку підприємства та прийняття управлінських рішень, з метою оптимізації діяльності підприємства.

Розглядаючи фінансовий аналіз підприємства з точки зору менеджменту, ми можемо бачити, що фінансовий аналіз - це мистецтво перетворення даних, що містяться у фінансовій звітності, в інформацію, необхідну для прийняття обґрунтованих рішень [3] .

1.1.2. Форми фінансової звітності як основа фінансового аналізу

Фінансовий аналіз ґрунтується на різних формах фінансової звітності, таких як Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал.

Баланс підприємства показує, які економічні ресурси є в компанії на певну дату та джерела їх походження. Іншими словами: баланс складається з двох частин, активів (те, чим володіє компанія) та пасивів (зобов'язання компанії). Одне з найголовніших правил фінансового аналізу – активи підприємства завжди мають дорівнювати його пасивам. Кіран Уолш в книзі «Key Management Ratios» порівнює баланс з двигуном, який генерує ефективну потужність у вигляді прибутку. Ця аналогія демонструє, що у активів в балансі є мінімальний рівень прибутку, який вони мають приносити, щоб їх наявність була виправдана. [4]

Звіт про власний капітал «є допоміжним аналітичним звітом до Балансу та відображає залишок і зміни кожного з елементів власного капіталу по закінченню року на підставі даних бухгалтерського обліку». [6] Він показує структури власного капіталу та може використовуватись для прогнозу майбутніх змін.

Звіт про фінансові результати на відміну від балансу складається за певний проміжок часу, зазвичай це квартал або рік. Його функція полягає у визначенні загального заробленого доходу та загальних витрат, понесених за цей період. [3,4] Завдяки цьому звіту можна зрозуміти структуру доходів і витрат та побачити наскільки компанія була прибутковою порівнюючи з минулими періодами. Також, у звіті зіставляються доходи та витрати від різних видів діяльності підприємства: операційної, інвестиційної та фінансової.

Звіт про рух грошових коштів – «це звіт про надходження і видатки грошових коштів та їх еквівалентів у результаті всіх видів діяльності підприємства за звітний період». [5] Цей звіт є способом розпізнати проблеми з ліквідністю, якщо такі присутні. Важливо пам'ятати, що якщо компанія отримала прибуток – це ще не означає, що гроші поступили на рахунок. Наприклад, в ситуації коли існує значна дебіторська заборгованість (яку можна побачити у балансі), компанія може мати недостатньо вільних коштів, щоб фінансувати свої зобов'язання. Саме цю проблему можна визначити за допомогою звіту про рух грошових коштів.

1.1.3. Принципи фінансового аналізу

Існують основні принципи, яких потрібно дотримуватись при проведенні фінансового аналізу. [7,8]

По-перше, принцип науковості, який вимагає використання науково обґрунтованих методів та способів аналізу. Цей принцип тісно пов'язаний з принципом достовірності, який передбачає правильне застосування існуючих методик та способів обчислення фінансових показників, а також відсутність помилок у розрахунках та використання вірогідної інформації. [7,8]

По-друге, принцип комплексності. Він вказує на те, що на результати діяльності підприємства впливають багато різних чинників, і дослідник повинен врахувати всі взаємозалежні фактори. Саме в цьому виявляється критичне мислення та індивідуальний підхід до аналізу роботи підприємства. Він також називається принципом системності. Він є важливим і з тої точки зору, що форми звітності є пов'язаними між собою і важливо проаналізувати не тільки кожну окрему, а й всі разом як цілісну систему. [7,8]

Третім та четвертим є принципи періодичності та дослідження явищ у динаміці, які є дуже схожими між собою. Вони звертають увагу на дослідження показників не тільки в певний момент часу, а також їх зміну протягом попередніх періодів. [7,8]

Дотримання головних принципів фінансового аналізу дає змогу провести якісний аналіз, результати якого допоможуть підприємству покращити свою роботу або допоможуть іншим зацікавленим особам (наприклад тримачам акцій тої чи іншої компанії, працівникам компанії, клієнтам, тощо) у прийнятті рішень, щодо обраного підприємства.

1.1.4. Призначення фінансового аналізу

Призначенням фінансового аналізу є отримання об'єктивної та неупередженої картини фінансового стану підприємства та прогнозування майбутніх фінансових результатів. [9] Фінансовий аналіз допомагає

структурувати доступну інформацію (в тому числі і фінансову) та перетворити її у систему показників.

Фінансова звітність підприємства - це основне джерело інформації, яке використовує інвестор, коли приймає рішення, щодо інвестицій в конкретну компанію, або співробітник, який бажає обрати перспективну компанію для працевлаштування. Також це суттєва інформація для потенційних кредиторів підприємства, яку вони досліджують аби переконатись, що компанія є платоспроможною та надійною.

Призначення фінансового аналізу можна прослідкувати через інформаційні інтереси, які мають користувачі фінансової звітності підприємства.

Інвестори чи потенційні інвестори мають на меті оцінити якість управління підприємством та перспективи його подальшого розвитку. Ці суб'єкти зацікавлені в отриманні доходу від підприємства у вигляді дивідендів. Через фінансовий аналіз вони можуть провести діагностику підприємства, у динаміці оцінити його економічне зростання та оцінити прогнозовані прибутки.

Керівництво підприємства використовує внутрішній фінансовий аналіз і на його основі приймає управлінські рішення, щодо регулювання діяльності компанії. Завдяки фінансовому аналізу можливо виявити ризики, на які наражається підприємство та попередити майбутні проблеми, такі як нестача вільних коштів або зменшення рентабельності підприємства.

Банки, постачальники та інші кредитори бізнесу зацікавлені у стабільній роботі підприємства та мінімальній ймовірності його банкрутства. Фінансовий аналіз для цих суб'єктів буде направлений в основному на оцінку здатності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання: сплата кредиторської заборгованості, сплата відсотків за кредитами та позиками, тощо.

На відміну від кредиторів, співробітники компанії зацікавлені не тільки в можливості компанії виконувати свої зобов'язання перед ними, а також в перспективах розвитку компанії. Кожен співробітник прагне підвищувати свій професіоналізм та професіональну цінність, що не можливо в компанії, яка не прагне до розвитку. Фінансовий аналіз може показати тенденції та напрями

розвитку бізнесу, що допоможе потенційному співробітнику оцінити діяльність компанії порівняно з її конкурентами.

Також, як вже було зазначено, кожне окреме підприємство впливає на макроекономічні показники країни. Саме тому органи державного управління проводять фінансовий аналіз та аудит підприємств, щоб запобігти падінню національної економіки та податковим махінаціям.

Отже, підсумовуючи, фінансовий аналіз – це потужний інструмент для оптимізації діяльності підприємства, який має на меті виявити слабкі сторони компанії та мінімізувати ризики пов'язані з ними.

1.1.5. Метод економічного аналізу

На початку аналізу фінансової звітності важливо зрозуміти у чому полягає метод економічного аналізу. Розглядаючи методологію дослідження фінансового аналізу, важливо зазначити, що під методом економічного аналізу розуміємо науковий спосіб вивчення, становлення та розвитку господарських явищ і процесів. Він є сукупністю прийомів і способів дослідження господарської діяльності будь-якого економічного об'єкта шляхом виявлення і визначення взаємозв'язку та зміни його параметрів, кількісного й якісного вимірювання впливу окремих факторів та їхньої сукупності на цю зміну. Метод економічного аналізу ґрунтується на діалектичному методі наукового сприйняття, основною ознакою якого є твердження, що не існує об'єктів, які існують поза будь-якими зв'язками чи взаємодією. Цей метод базується переважно на кількісному аналізі. [11,12]

«Метод фінансово-економічного аналізу має певні специфічні особливості.

До них належать:

- використання системи показників, що характеризують діяльність підприємства;
- вивчення причин зміни показників;
- визначення та вимірювання взаємозв'язків та взаємозалежностей між ними з допомогою спеціальних прийомів» [10]

Метод фінансового аналізу реалізується через інструментарій аналізу (сукупність прийомів дослідження). Способи фінансового аналізу поділяються на формалізовані та неформалізовані. Неформалізовані методи аналізу описують аналітичні процедури на логічному рівні, а не на основі точних кількісно-визначених залежностей. Формалізовані методи діють прямо протилежно та побудовані на основі жорстко формалізованих залежностей між показниками. [5, 10]

Отже, проводити аналіз фінансової звітності необхідно з дотриманням методу економічного аналізу для отримання найбільш релевантних результатів.

1.2. Основні етапи аналізу фінансової звітності підприємства

1.2.1. Аналіз складу, структури і динаміки майна підприємства

Щоб оцінити фінансовий стан підприємства, доцільно починати з аналізу активів підприємства. Активи підприємства – «це економічні ресурси підприємства у формі сукупних майнових цінностей, які використовуються в господарській діяльності з метою отримання прибутку; ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до отримання економічних вигод у майбутньому». [9]

Активи підприємства поділяються за:

- формою функціонування (матеріальні, нематеріальні, фінансові);
- за характером участі в господарському процесі (необоротні, оборотні);
- за належністю (валові активи, чисті активи, робочий капітал);
- за фінансуванням (постійні активи, змінні активи);
- за ступенем ліквідності (високоліквідні, швидколіквідні, повільноліквідні, важколіквідні). [9]

Ця класифікація допомагає більш точно оцінити структуру та динаміку майна підприємства. Важливо розуміти не тільки відносні та абсолютні зміни статей балансу, а й зміни в конкретних групах активів. Тенденції змін у структурі активів показують динаміку розвитку підприємства. Так, наприклад, збільшення

частки необоротних активів з одночасним збільшенням валюти балансу може свідчити про збільшення виробничого потенціалу підприємства.

Загалом, під час цього етапу аналізу фінансової звітності вивчаються:

- зміни, що відбулись у складі та структурі майна;
- співвідношення оборотних та необоротних активів;
- темпи приросту реальних активів;
- зміни у складі та структурі основних фондів;
- динаміка запасів, дебіторської заборгованості, грошей та їх еквівалентів.

[8]

Отже, основним завданням аналізу майна підприємства є оцінка ефективності використання активів.

1.2.2. Аналіз джерел формування капіталу підприємства

Що таке капітал підприємства можна зрозуміти розглянувши його класифікацію за різними ознаками.

За ознакою власності капітал поділяють на власний та позиковий. Власний капітал підприємства має дві основні складові: інвестований капітал (вкладений власниками) та накопичений капітал (створений під час функціонування підприємства). До позикового капіталу відносять ресурси, залучені на платній та поворотній основі із зовнішніх джерел [5, 8, 9]

За тривалістю використання виділяють довгостроковий (постійний, перманентний) капітал і короткостроковий (змінний) капітал. До короткострокового капіталу відносять зобов'язання, які мають бути погашені протягом 1 року, а до довгострокових ті, які мають термін погашення більше року. [9]

Метою аналізу джерел фінансування є оцінка фінансових ризиків підприємства. Проведення аналізу структури капіталу показує за рахунок якого капіталу працює компанія – власного чи позикового - та в якому співвідношенні. Так великий рівень позикового капіталу може вказувати на надмірну залежність від зовнішніх джерел фінансування, що несе певні ризики. [5, 8, 9]

«Головні завдання аналізу пасивів підприємства:

- аналіз обсягу і динаміки капіталу підприємства;
- аналіз структури капіталу та її зміни в оцінках до зміни фінансового стану;
- аналіз складу та структурних змін власного і залученого капіталів;
- пошук резервів збільшення капіталу, підвищення рівня його віддачі та зміцнення фінансової стійкості». [8]

1.2.3. Аналіз ліквідності

Аналіз ліквідності фокусується на тому чи достатньо у підприємства коштів для покриття необхідних витрат. Якщо компанія втрачає можливість вчасно покривати свої зобов'язання, то втрачає можливість приймати незалежні рішення, так як зовнішні кредитори можуть встановлювати свої правила. Наприклад, якщо вчасно не повернути кредит банку, то можна втратити частину майна компанії, яке було у заставі. В цьому випадку, банк буде приймати рішення як їм розпоряджатись. Втрата достатньої ліквідності можлива навіть у тих випадках, коли компанія є прибутковою, але не отримує вчасно платежі від своїх клієнтів або покупців. Недостатня ліквідність може призвести до банкрутства підприємства, саме тому не слід нехтувати цим показником.

Ліквідність підприємства – це «здатність покривати зобов'язання активами, строк перетворення яких у грошову форму відповідає строку погашення зобов'язань». [10]

Основна частина аналізу ліквідності – це оцінка ліквідності балансу компанії. Вона полягає у порівнянні активів, згрупованих за рівнем їхньої ліквідності з пасивами, згрупованими за строками їх погашення. Баланс вважається ліквідним, якщо найбільш термінові пасиви менше ніж найбільш ліквідні активи. Це означає, що підприємство має змогу покривати свої зобов'язання. [10]

1.2.4. Аналіз фінансової стійкості

Фінансова стійкість підприємства відображає стан майна підприємства, його фінансових ресурсів та власного капіталу. Вона характеризує здатність підприємства розвиватись та функціонувати. Наявність фінансової стійкості гарантує платоспроможність, інвестиційну привабливість та незалежність від зовнішніх джерел фінансування.[9]

Фінансова стійкість підприємства показує його здатність ефективно функціонувати в середовищі, яке постійно змінюється, та швидко адаптуватись до змін. Ці фактори є значною конкурентною перевагою на ринку, так як ринкова кон'юнктура не є стабільною.

Основні завдання аналізу фінансової стійкості:

- встановлення ступеня забезпеченості оборотними активами та ефективності формування виробничих запасів;
- оцінка оптимального рівня заборгованості;
- оцінка результатів діяльності підприємства;
- виявлення шляхів подальшого розвитку підприємства та оптимізації його діяльності. [9]

1.2.5. Аналіз прибутковості та рентабельності

Аналіз фінансових результатів здійснюється з метою оцінки ефективності функціонування підприємства. Мета будь-якого суб'єкта господарювання - це отримання максимального прибутку. Саме тому часто оцінка прибутковості та рентабельності підприємства виходить на перший план. Вона також допомагає виявити фактори, які найбільше впливають на ці показники та коригувати діяльність підприємства так, щоб досягти збільшення продуктивності.

Основними завдання аналізу фінансових результатів є:

- дослідження рівня, складу та структури фінансових результатів у динаміці;
- контроль за процесом формування фінансових результатів за видами діяльності: оцінка абсолютних і відносних показників формування фінансових результатів від різних видів діяльності;

- виявлення факторів та причин, що справляють вплив на суму чистого фінансового результату і кількісний вимір їх впливу на результативний показник;
- оцінка ефективності розподілу чистого прибутку підприємства;
- виявлення резервів збільшення суми чистого прибутку і рентабельності;
- оцінка роботи підприємства по використанню можливостей збільшення прибутку та рентабельності;
- розробка заходів щодо використання виявлених резервів. [8]

Під час аналізу прибутковості та рентабельності підприємства вивчаються такі складові

- валовий прибуток або збиток підприємства;
- фінансовий результат від операційної діяльності ;
- фінансовий результат до оподаткування та чистий фінансовий результат (порівняння цих показників допомагає оцінити податкове навантаження);
- динаміка зміни показників фінансових результатів. [8]

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ АТ «УКРПОШТА»

2.1. Загальна характеристика підприємства

Публічне акціонерне товариство «Укрпошта» (далі - АТ «Укрпошта» або підприємство) входить до сфери управління Міністерства інфраструктури України, є правонаступником УДППЗ «Укрпошта» та національним оператором поштового зв'язку України згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 січня 2002 року [13].

Через поштові відділення АТ «Укрпошта» здійснюється доставка пенсій та соціальних виплат, а також підписних друкованих видань. У відділеннях поштового зв'язку можна оплатити комунальні послуги, отримати і погасити банківський кредит, перевести в готівку грошові кошти з пластикових карт, оформити страховку, придбати лотерейні, залізничні, авіа- і театральні квитки, а також товари народного споживання. Крім того, в пунктах колективного доступу бажаючі можуть вийти в Інтернет, відправити і отримати електронну пошту, роздрукувати документ і т. д. Слід зазначити, що понад 50% послуг, які надаються поштовими відділеннями АТ «Укрпошта», припадає на відправку письмової кореспонденції та виплату пенсій та виплат.

Кожне поштове відділення АТ «Укрпошта» обслуговується персоналом, в завдання якого входить обробка заявок на здійснення перерахованих вище поштових послуг. В процесі обробки заявки оператор поштового відділення повинен максимально швидко і точно заповнити форму і сформулювати замовлення, яке далі передається службі кур'єрської доставки. Будь-яка служба кур'єрської доставки повинна володіти такими характерними особливостями: швидкість доставки вантажу, надійність доставки, звіт про доставку та документ, що підтверджує отримання посилки одержувачем[13].

Метою діяльності АТ «Укрпошта» є одержання прибутку від здійснення господарської діяльності. АТ «Укрпошта» здійснює надання послуг поштового зв'язку, зокрема універсальних послуг поштового зв'язку на всій території України, з метою повного задоволення потреб користувачів у послугах поштового зв'язку та забезпечення ефективного розвитку єдиної національної мережі поштового зв'язку України. АТ «Укрпошта» надає такі послуги:

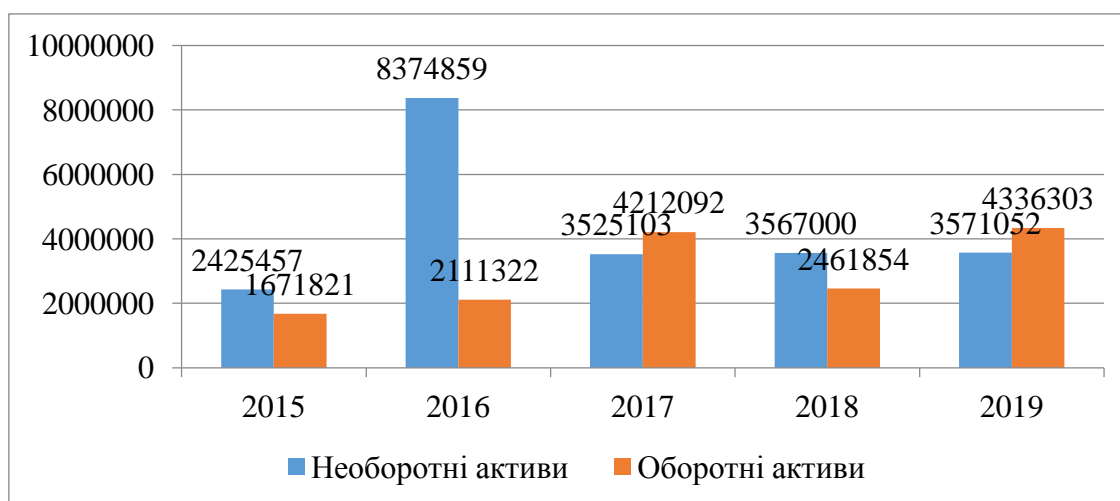
- послуги поштового зв'язку (пересилання листів, посилок та листівок на території України та за кордон);
- виплати та доставки пенсій та інших соціальних виплат громадянам;
- фінансові послуги (приймання платежів за комунальні послуги; пересилання поштових переказів у межах України та міжнародних поштових переказів);
- розповсюдження періодичних друкованих видань (оформлення за передплатою і доставка періодичних друкованих видань);
- та торгівля товарами (у тому числі, коли АТ «Укрпошта» діє у ролі комерційного посередника і реалізує продукцію, яка належить іншим сторонам) та інші послуги. [13].

Діяльність АТ «Укрпошта» регулюється за допомогою господарського законодавства. Воно охоплює як господарські закони у власному значенні, так і інші нормативні акти з питань господарської життєдіяльності.

Отже, АТ «Укрпошта» – це понад 13 тисяч поштових відділень по всій території країни, з них близько 10 тисяч – у сільській місцевості. На етапі формування замовлення будь-яка неточність в роботі оператора, викликана людським фактором, може привести до затримки виконання замовлення або до втрати вантажу в процесі доставки, що негативно вплине на імідж поштової компанії. Крім того, в разі застосування звичайних (не інтелектуальних) інтерфейсів, швидкість заповнення форми заявки може виявитися порівняно низькою, що також призводить до зниження темпів роботи поштового відділення в цілому. Варто відзначити, що контрольний термін доставки листів у АТ «Укрпошта» на території України становить 6,13 доби. [13].

2.2. Аналіз майна підприємства та джерел його формування

Майно підприємства становлять основні фонди та оборотні активи, а також інші цінності, вартість яких відображається в балансі підприємства. Проведемо аналіз майна підприємства (табл. 2.1), використовуючи фінансову звітність АТ «Укрпошта» (Додатки А-Ж). Упродовж 2015-2019 рр. відбулося збільшення майна в АТ «Укрпошта» на 3620621 тис. грн. або на 84,46%, що сталося у зв'язку із зростанням необоротних активів підприємства на 1145595 тис. грн. або на 47,23% та оборотних активів на 2664482 тис. грн або на 159,38% (рис. 2.1).

Рисунок 2.1 Динаміка оборотних та необоротних активів АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр., тис. грн.

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

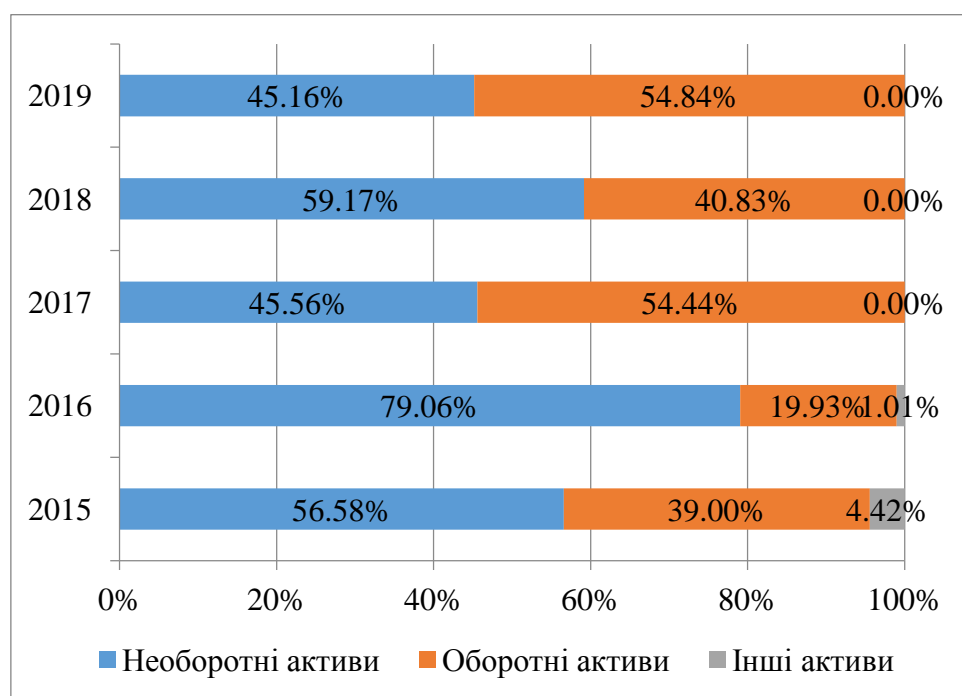
Таблиця 2.1 Динаміка та структура майна АТ «Укрпошта» упродовж 2015-2019 рр. (тис. грн)

Показники	2015		2016		2017		2018		2019		2019 / 2015	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Активи												
Необоротні активи	2425457	56,58	8374859	79,06	3525103	45,56	3567000	59,17	3571052	45,16	+1145595	+47,23
Оборотні активи	1671821	39	2111322	19,93	4212092	54,44	2461854	40,83	4336303	54,84	+2664482	+159,38
- запаси	130624	3,05	138093	1,3	235736	3,05	235837	3,91	195381	2,47	+64757	+49,58
- дебіторська заборгованість	405925	9,47	404669	3,82	974762	12,6	350642	5,82	439303	5,56	+33378	+8,22
- грошові кошти	1129127	26,34	1559414	14,72	2982647	38,55	1846931	30,63	3675137	46,48	+2546010	+225,48
- інші оборотні активи	6145	0,14	9146	0,09	18947	0,24	28444	0,47	26482	0,33	+20337	+330,95
Інші активи	189456	4,42	107109	1,01	0	0	0	0	0	0	-189456	-100,00
Всього активів	4286734	100	10593290	100	7737195	100	6028854	100	7907355	100	+3620621	+84,46
Пасиви												
Власний капітал	2247188	52,42	7165412	67,64	2798759	36,17	2267925	37,62	2551675	32,27	+304487	+13,55
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	223942	5,22	1205199	11,38	262650	3,39	186591	3,09	404864	5,12	+180922	+80,79
Поточні зобов'язання	1815604	42,35	2135377	20,16	4389072	56,73	3210061	53,24	4549186	57,53	+2733582	+150,56
- короткострокові кредити банків	0	0	0	0	323878	4,19	112627	1,87	41939	0,53	+41939	x
- поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	11808	0,28	80872	0,76	38189	0,49	65993	1,09	98902	1,25	+87094	+737,58
- кредиторська заборгованість	566304	13,21	689417	6,51	979358	12,66	1263843	20,96	1339614	16,94	+773310	+136,55
- інші поточні зобов'язання	1237492	28,87	1365088	12,89	3047647	39,39	1767598	29,32	3068731	38,81	+1831239	+147,98
Інші пасиви	0	0	87302	0,82	286714	3,71	364277	6,04	401630	5,08	+401630	x
Всього пасивів	4286734	100	10593290	100	7737195	100	6028854	100	7907355	100	+3620621	+84,46

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

У 2019 р., порівняно з 2015 р., зростання оборотних активів підприємства відбулося у зв'язку із збільшенням запасів на 64757 тис. грн або на 49,58%; дебіторської заборгованості на 33378 тис. грн або на 8,22%; грошових коштів на 2546010 тис. грн або на 225,48% та інших оборотних активів на 20337 тис. грн або на 330,95%.

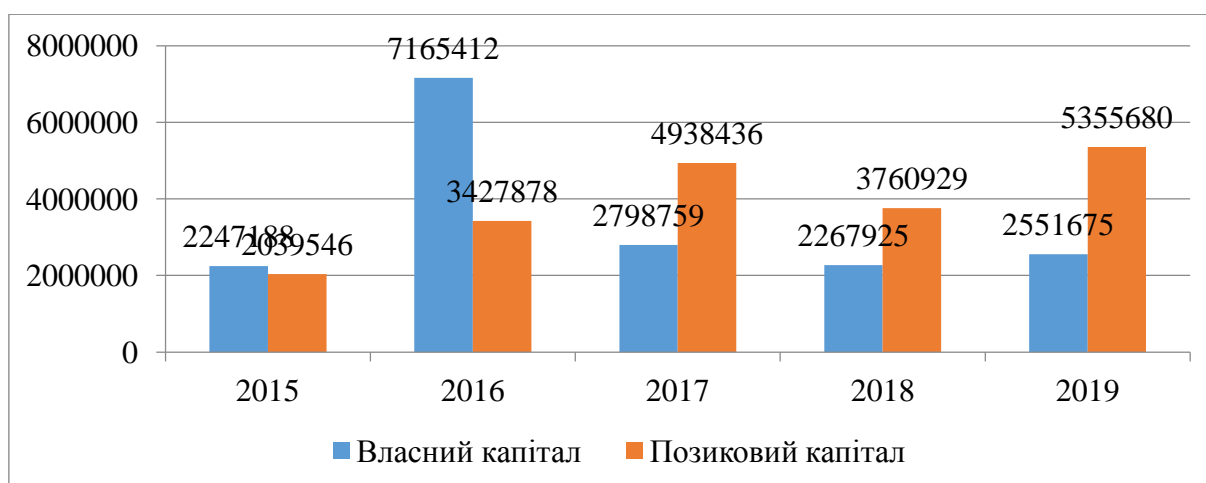
Упродовж 2015-2019 рр. найбільшу частку у структурі оборотних активів АТ «Укрпошта» займають грошові кошти (у 2019 році цей показник досягнув 46,48 %). Це вказує на наявність високоліквідних активів на досліджуваному підприємстві. Ця тенденція прослідковується починаючи з 2007 року (Додаток 3). Але також протягом 2015-2019 рр. спостерігаємо збільшення суми необоротних активів, що відбулося у зв'язку із зростанням основних засобів підприємства (рис. 2.2).

Рисунок 2.2 Структура активів АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр., %

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Аналізуючи пасиви АТ «Укрпошта», варто відзначити, що упродовж 2015-2019 рр. спостерігаємо зростання капіталу підприємства на 3620621 тис. грн. або на 84,46% (рис. 2.3).

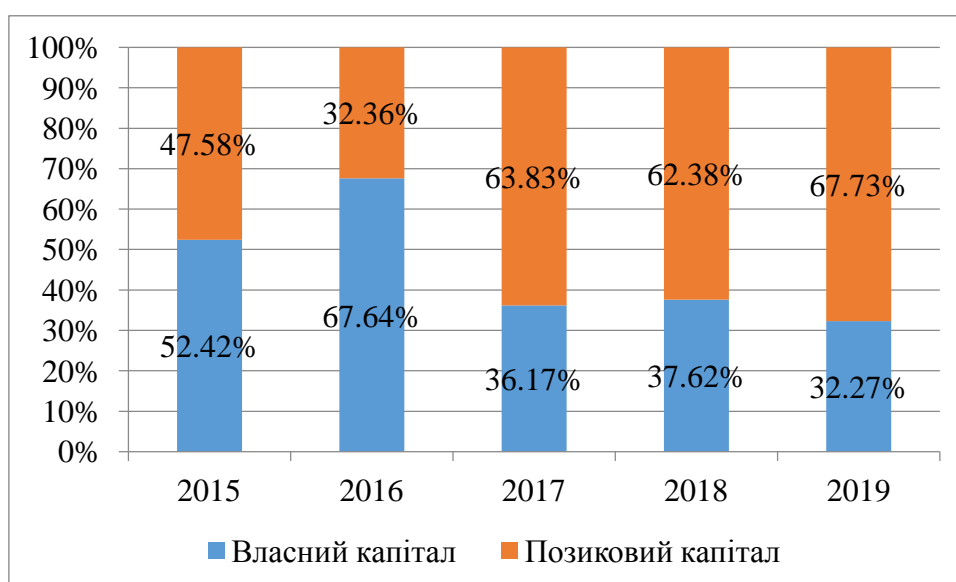

Рисунок 2.3 Динаміка складових капіталу АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр., тис. грн.

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Так, упродовж 2015-2019 рр. зростання капіталу АТ «Укрпошта» відбулося у зв'язку із збільшенням власного капіталу на 304487 тис. грн. або на 13,55% та позикового капіталу підприємства на 3316134 тис. грн. або на 162,59%.

Зокрема, упродовж 2015-2019 рр. відбулося зменшення частки власного капіталу у загальній структурі капіталу АТ «Укрпошта» – з 52,42% у 2015 р. до 32,27% у 2019 р. (рис. 2.4).

Рисунок 2.4 Структура капіталу АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр., %

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

У 2019 р. питома вага власного капіталу у структурі загального капіталу підприємства склала 32,27%, тоді як у 2015 р. цей показник становив 52,42%, тобто скорочення власного капіталу у структурі капіталу складає 20,15 п.п. за 2015-2019 рр. Це негативна тенденція, так як показник власного капіталу є одним із головних індикаторів кредитоспроможності підприємства, основою для визначення фінансової незалежності підприємства, його фінансової стійкості та стабільності.

Отже, упродовж 2015-2019 рр. відбулося збільшення майна в АТ «Укрпошта» на 3620621 тис. грн. або на 84,46%, що сталося у зв'язку із зростанням необоротних активів підприємства на 1145595 тис. грн. або на 47,23% та оборотних активів на 2664482 тис. грн. або на 159,38%. Аналізуючи пасиви АТ «Укрпошта», варто відзначити, що упродовж 2015-2019 рр. спостерігаємо зростання фінансових ресурсів підприємства на 3620621 тис. грн. або на 84,46%. За 2015-2019 рр. відбулося зменшення частки власного капіталу у загальній структурі капіталу АТ «Укрпошта» – з 52,42% у 2015 р. до 32,27% у 2019 р.

2.3. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства

Для визначення ліквідності балансу АТ «Укрпошта» порівнюємо підсумки по кожній групі активів і пасивів (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 Баланс ліквідності АТ «Укрпошта» у 2015-2019 рр. (тис. грн)

Код	Назва показника	01.01.2016	01.01.2017	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020
1	2	3	4	5	6	7
A1	Найбільш ліквідні активи	1129127	1559414	2982647	1846931	3675137
П1	Найбільш термінові зобов'язання	566304	689417	979358	1263843	1461221
A1-П1	Забезпечення зобов'язань П1	562823	869997	2003289	583088	2213916
A2	Активи, які швидко реалізуються	405925	404669	974762	350642	439303

Продовження Таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7
П2	Короткострокові пасиви	1249300	1445960	3409714	1946218	3087965
А2- П2	Забезпечення зобов'язань П2	-843375	-1041291	-2434952	-1595576	-2648662
А3	Активи, які повільно реалізуються	136769	147239	254683	264281	221863
П3	Довгострокові пасиви	223942	1205199	262650	186591	404864
А3- П3	Забезпечення зобов'язань П3	-87173	-1057960	-7967	77690	-183001
А4	Активи, які важко реалізуються	2425457	8374859	3525103	3567000	3571052
П4	Постійні пасиви	2247188	7252714	3085473	2632202	2953305
А4- П4	Забезпечення зобов'язань П4	178269	1122145	439630	934798	617747

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Так, протягом 2019 р. найбільш ліквідні активи значно більші ніж суми кредиторської заборгованості, платіжний надлишок склав на кінець року 2213916 тис. грн. Це говорить про те, що на кінець року термінові зобов'язання підприємства можуть покриватися за рахунок найбільш ліквідних активів. На кінець року виявлено перевищення короткострокових пасивів над швидко реалізованими активами, тобто платіжний недолік склав 2648662 тис. грн. Це говорить про те, що короткострокові пасиви не можуть бути погашені коштами в розрахунках на кінець звітного року. Повільно реалізовані пасиви перевищували довгострокові активи, на 183001 тис. грн. Перевищення важко реалізованих активів над постійними пасивами на 617747 тис. грн. говорить про те, що підприємство достатньо володіє власними оборотними коштами.

У табл. 2.3 проаналізуємо основні показники ліквідності та платоспроможності АТ «Укрпошта».

Таблиця 2.3 Аналіз основних показників ліквідності та платоспроможності АТ «Укрпошта» у 2015-2019 рр. (тис. грн)

Назва показника	Формула для розрахунку	2015	2016	2017	2018	2019	2019 / 2015
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти / Поточні зобов'язання	0,622	0,73	0,68	0,575	0,808	0,186
Коефіцієнт проміжної ліквідності	(Оборотні активи - товарно-матеріальні запаси) / Поточні зобов'язання	0,849	0,924	0,906	0,693	0,91	0,061
Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття)	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	0,921	0,989	0,96	0,767	0,953	0,032
Власний оборотний капітал	Власний капітал - Необоротні активи	-143783	-24055	-176980	-748207	-212883	-69100
Оборотність дебіторської заборгованості	Виручка від реалізації / Середньорічна вартість дебіторської заборгованості	18,373	17,12	9,507	13,679	35,892	17,519
Оборотність кредиторської заборгованості	Собівартість реалізованої продукції / Середньорічна вартість кредиторської заборгованості	28,192	29,331	15,946	12,26	12,186	-16,006
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	Кількість днів у періоді / Оборотно-дебіторська заборгованість	20	21	38	27	10	-10
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	Кількість днів у періоді / Оборотно-кредиторська заборгованість	13	12	23	30	30	17
Оборотність постійних активів	Виручка від реалізації / Середньорічна вартість постійних активів	1,621	0,83	0,904	1,915	2,179	0,558
Оборотність активів	Виручка від реалізації / Середньорічна вартість активів	0,84	0,603	0,587	0,987	1,116	0,276
Оборотність чистих активів	Виручка від реалізації / Середньорічна вартість чистих активів	1,969	0,797	0,765	2,723	2,07	0,101

Продовження таблиці 2.3

Оборотність товарно-матеріальних запасів	Собівартість реалізованої продукції / Середньорічна вартість товарно-матеріальних запасів	27,154	31,192	27,81	26,991	30,597	3,443
Період обороту товарно-матеріальних запасів, днів	Кількість днів у періоді / Оборотність товарно-матеріальних запасів	13	12	13	14	12	-2
Тривалість операційного циклу, днів	Період погашення дебіторської заборгованості + Період обороту товарно-матеріальних запасів	33	33	52	40	22	-11
Тривалість фінансового циклу, днів	Період погашення дебіторської заборгованості + Період обороту товарно-матеріальних запасів - Період погашення кредиторської заборгованості	20	21	29	10	-8	-28

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Отже, протягом 2015-2019 рр. спостерігаємо зростання коефіцієнта абсолютної ліквідності на 0,186, проте він є меншим за значення, які спостерігались у 2007-2013 роках (Додаток 3); коефіцієнта проміжної ліквідності на 0,061, проте він є меншим за значення, які спостерігались у 2007-2013 роках (Додаток 3); коефіцієнта загальної ліквідності на 0,032, проте він є меншим за значення, які спостерігались у 2007-2014 роках (Додаток 3). Натомість, слід відзначити, що власний оборотний капітал за 2015-2019 рр. зменшився на 69100 тис. грн. Варто відзначити, що коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості протягом 2015-2017 рр. збільшився на 17,519; натомість спостерігаємо зменшення оборотності кредиторської заборгованості на 16,006. У зв'язку із збільшенням оборотності дебіторської заборгованості спостерігаємо скорочення періоду погашення дебіторської заборгованості на підприємстві на 10

днів; зменшення оборотності кредиторської заборгованості вплинуло на зростання середнього періоду погашення кредиторської заборгованості на 17 днів. Зростання активів підприємства вплинуло на збільшення оборотності активів на 0,276. Позитивним моментом у діяльності АТ «Укрпошта» стало скорочення тривалості операційного циклу на 2 дні та тривалості фінансового циклу на 11 днів.

2.4. Аналіз фінансової стійкості підприємства

Однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства є його фінансова стійкість. Тому у табл. 2.4 доцільно провести аналіз показників фінансової стійкості АТ «Укрпошта».

Таблиця 2.4 Динаміка показників фінансової стійкості АТ «Укрпошта», 2015-2019 роки

Назва показника	Формула для розрахунку	2015	2016	2017	2018	2019	2019 / 2017
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	Власний капітал / Активи	0,524	0,676	0,362	0,376	0,323	-0,201
Коефіцієнт фінансової залежності	Активи / Власний капітал	1,908	1,478	2,765	2,658	3,099	1,191
Коефіцієнт заборгованості	Позикові кошти / Активи	0,476	0,315	0,601	0,563	0,627	0,151
Відношення довгострокових кредитів до капіталізації	Довгострокові кредити / Капіталізація	0,091	0,142	0,078	0,066	0,121	0,03

Продовження таблиці 2.4

Відношення довгострокових кредитів до власного капіталу	Довгострокові кредити / Власний капітал	0,1	0,168	0,094	0,082	0,159	0,059
Відношення заборгованості до власного капіталу	Позичені кошти / Власний капітал	0,908	0,466	1,662	1,498	1,941	1,033

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Отже, протягом 2015-2019 рр. відбулося зменшення коефіцієнта фінансової незалежності (автономії) АТ «Укрпошта» на 0,201, що відбулося у зв'язку із одночасним зростанням власного капіталу та активів. Коефіцієнт фінансової залежності за 2015-2019 рр. зріс на 1,191, коефіцієнт заборгованості збільшився на 0,151, що пов'язано із зростанням позикового капіталу підприємства. Також доцільно зазначити, що протягом 2015-2019 рр. відбулося зростання відношення довгострокових кредитів до капіталізації на 0,03; відношення довгострокових кредитів до власного капіталу зросло на 0,059; відношення заборгованості до власного капіталу збільшилося на 1,033.

У табл. 2.5 проведемо розрахунок рейтингового числа фінансової стійкості (R) для АТ «Укрпошта».

Таблиця 2.5 Розрахунок рейтингового числа фінансової стійкості (R) для АТ «Укрпошта»

Показники	Роки					2019 / 2015 рр.	
	2015	2016	2017	2018	2019	Абс. відх.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
Ka^2	0,044	0,041	0,039	0,071	0,326	0,282	646,414
Km^2	1,583	1,488	1,414	0,743	0,004	-1,579	-99,773
$K_{вок}^2$	0,452	0,425	0,404	0,479	0,421	-0,030	-6,728
$K_{сез}^2$	22,820	21,451	20,378	14,100	3,070	-19,750	-86,549

Продовження таблиці 2.5

Кчд ²	1,179	1,108	1,053	0,187	164,122	162,942	13815,743
Ква ²	43,112	40,525	38,499	4,765	2,430	-40,682	-94,362
ΣК	69,189	65,038	61,786	20,346	170,373	101,183	146,241
R	8,318	7,819	7,428	4,511	13,053	4,735	56,921

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Отже, упродовж 2015-2019 рр. розраховане рейтингове число фінансової стійкості (R) для АТ «Укрпошта» збільшується, що вказує на покращення фінансової стійкості підприємства.

Проведемо оцінку типу фінансової стійкості АТ «Укрпошта» за тривимірною моделлю (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 Тип фінансової стійкості АТ «Укрпошта» за тривимірною моделлю за 2015-2019 роки

Показники	2015	2016	2017	2018	2019
1	2	3	4	5	6
Джерела власних коштів	2247188	7165412	2798759	2267925	2551675
Необоротні активи	2425457	8374859	3525103	3567000	3571052
Наявність власних оборотних коштів	-143783	-24055	-176980	-748207	-212883
Довгострокові кредити та позикові кошти	2039546	3427878	4938436	3760929	5355680
Наявність власних і довгострокових позикових джерел формування запасів і витрат	0	0	0	0	0
Короткострокові кредити та позикові кошти	1815604	2135377	4389072	3210061	4549186

Продовження таблиці 2.6

Загальна величина основних джерел формування витрат запасів	83605	92119	136213	159774	123546
Сума запасів і витрат майбутніх періодів	83605	92119	136213	159774	123546
Надлишок (+) чи брак (-) власного оборотного капіталу	-3915328	-5495191	-9368275	-7559423	-9994203
Надлишок (+) чи брак (-) власних і довгострокових джерел формування запасів	-3915328	-5495191	-9368275	-7559423	-9994203
Надлишок (+) чи брак (-) загальної величини нормальних джерел формування запасів	-3915328	-5495191	-9368275	-7559423	-9994203
Тип фінансової стійкості	Проблемна	Проблемна	Проблемна	Проблемна	Проблемна
Трикомпонентний показник типу фінансової стійкості	(0; 0; 0)	(0; 0; 0)	(0; 0; 0)	(0; 0; 0)	(0; 0; 0)

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Отже, за тривимірною моделлю протягом 2015-2019 рр. АТ «Укрпошта» притаманна проблемна фінансова стійкість, яка означає підвищений ризик неповернення коштів акціонерам, адже у випадку погіршення ринкової кон'юнктури платоспроможність суб'єкта господарювання різко знизиться.

Підсумовуючи вище проведене дослідження, варто відзначити, що упродовж 2018-2019 рр. спостерігається зменшення рівня фінансової стійкості АТ «Укрпошта», що вказує на низький рівень мобільності активів, недостатню забезпеченість підприємства власними ресурсами. Крім того, за 2018-2019 рр.

скорочується коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом, що пов'язано із наявністю вилученого капіталу в 2019 році у розмірі 5254038 тис. грн., коефіцієнт співвідношення виробничих активів до вартості майна АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр. залишався майже на однаковому рівні.

2.5. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства

Використовуючи дані офіційної фінансової звітності підприємства (додатки А-Ж) проаналізуємо основні показники Звіту про фінансові результати АТ «Укрпошта» (табл. 2.7).

Таблиця 2.7 Динаміка основних показників Звіту про фінансові результати в АТ «Укрпошта» упродовж 2015-2019 рр. (тис. грн.)

Показники	Роки					Відхилення 2019 / 2015 рр	
	2015	2016	2017	2018	2019	Тис. грн	%
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3902454	4483659	5377253	6791536	7777843	+3875389	+99,31
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	3619626	4190939	5198099	6364050	6596957	+2977331	+82,26
Валовий прибуток	282828	292720	179154	427486	1180886	+898058	+317,53
Інші операційні доходи	448352	272243	299855	43292	713311	+264959	+59,10
Адміністративні витрати	138948	207794	361655	817456	1014143	+875195	+629,87
Витрати на збут	133357	141981	227014	180418	188026	+54669	+40,99
Інші операційні витрати	414796	269768	102962	130672	190374	-224422	-54,10
Фінансові результати від операційної діяльності	44079	-54580	-212622	-657768	501654	+457575	+1038,08

Продовження таблиці 2.7

Інші фінансові доходи	189	2218	35170	154474	91419	+91230	+48269,84
Інші доходи	29184	31119	8097	1309	2579	-26605	-91,16
Фінансові витрати	19452	24958	34802	107204	74048	+54596	+280,67
Інші витрати	960	141805	15283	17805	22391	+21431	+2232,40
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	53040	-188006	-219440	-626994	499213	+446173	+841,20
Чистий прибуток (збиток)	40826	-161470	-177480	-507781	405357	+364531	+892,89
Елементи операційних витрат							
Матеріальні затрати	432290	482598	507853	616404	555274	+122984	+28,45
Витрати на оплату праці	1991110	2487682	3350848	4282103	4691193	+2700083	+135,61
Відрахування на соціальні заходи	739317	550924	808216	1019201	1105498	+366181	+49,53
Амортизація	123548	336932	195021	291710	290590	+167042	+135,20
Інші операційні витрати	936813	873964	1027792	1171151	1252050	+315237	+33,65
Всього операційних витрат	4223078	4732100	5889730	7380569	7894605	+3671527	+86,94

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Отже, у 2019 р., порівняно з 2015 р., спостерігаємо зростання чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) АТ «Укрпошта» на 3875389 тис. грн. або на 99,31%. Також упродовж 2015-2019 рр. відбулося зростання собівартості наданих послуг на 2977331 тис. грн. або на 82,26%, що вплинуло на зростання валового прибутку підприємства на 898058 тис. грн. або на 317,53%. Варто відзначити, що у 2015-2019 рр. АТ «Укрпошта» вело прибуткову діяльність (чистий прибуток склав 40826 тис. грн. у 2015 р. та 405357 тис. грн. у 2019 р.).

Протягом 2015-2019 рр. відбулося збільшення операційних витрат підприємства на 36571527 тис. грн. або на 86,94%. Варто відзначити, що зростання операційних витрат в основному відбулося за рахунок збільшення

витрат на оплату праці на 2700083 тис. грн. або на 135,61%. Також протягом досліджуваного періоду спостерігаємо збільшення таких статей операційних витрат як: матеріальні затрати на 122984 тис. грн. або на 28,45%; відрахувань на соціальні заходи на 366181 тис. грн. або на 49,53%; амортизації на 167042 тис. грн. або на 135,20%; інших операційних витрат на 315237 тис. грн. або на 33,65%.

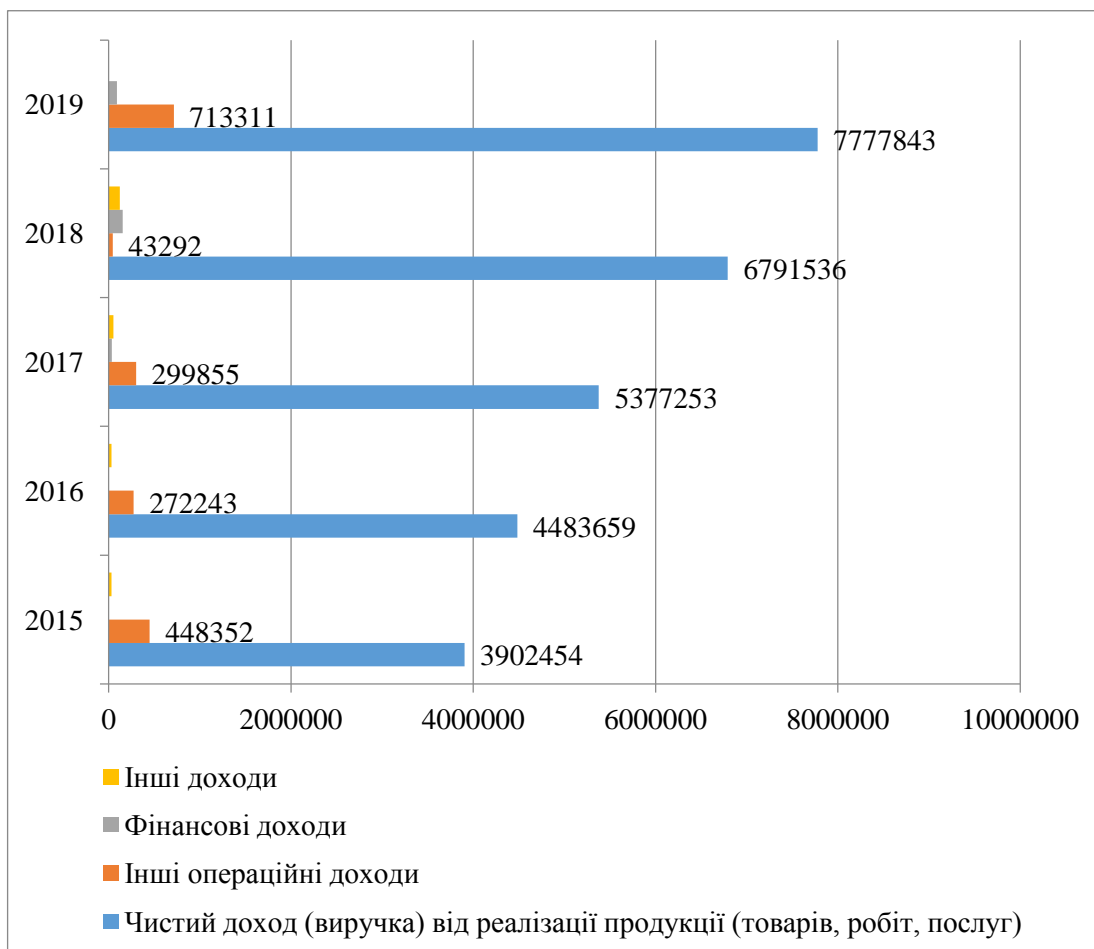
Проведемо дослідження динаміки та структури доходів та витрат АТ «Укрпошта» (табл. 2.8).

Таблиця 2.8 Показники динаміки складових доходів та витрат АТ «Укрпошта» протягом 2015-2019 рр., тис. грн.

Показники	2015		2016		2017		2018		2019		2019 / 2015 рр.	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Доходи												
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3902454	89,09	4483659	93,62	5377253	93,32	6791536	95,52	7777843	90,6	+3875389	+99,31
Інші операційні доходи	448352	10,24	272243	5,68	299855	5,2	43292	0,61	713311	8,31	+264959	+59,10
Фінансові доходи	189	0	2218	0,05	35170	0,61	154474	2,17	91419	1,06	+91230	+48269,84
Інші доходи	29184	0,67	31119	0,65	50057	0,87	120522	1,7	2579	0,03	-26605	-91,16
Всього доходів	4380179	100	4789239	100	5762335	100	7109824	100	8585152	100	+4204973	+96,00
Витрати												
Собівартість продукції	3619626	83,65	4190939	84,20	5198099	87,51	6364050	83,54	6596957	81,59	+2977331	+82,26
Операційні витрати	687101	15,88	619543	12,45	691631	11,64	1128546	14,81	1392543	17,22	+705442	+102,67
Фінансові витрати	19452	0,45	24958	0,50	34802	0,59	107204	1,41	74048	0,92	+54596	+280,67
Інші витрати	960	0,02	141805	2,85	15283	0,26	17805	0,23	22391	0,28	+21431	+2232,40
Всього витрат	4327139	100	4977245	100	5939815	100	7617605	100	8085939	100	+3758800	+2697,99

Так, упродовж 2015-2019 рр. спостерігаємо зростання загальних доходів АТ «Укрпошта» на 4204973 тис. грн або на 96% (рис. 2.5).

Рисунок 2.5 Динаміка складових доходів АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр., тис. грн

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

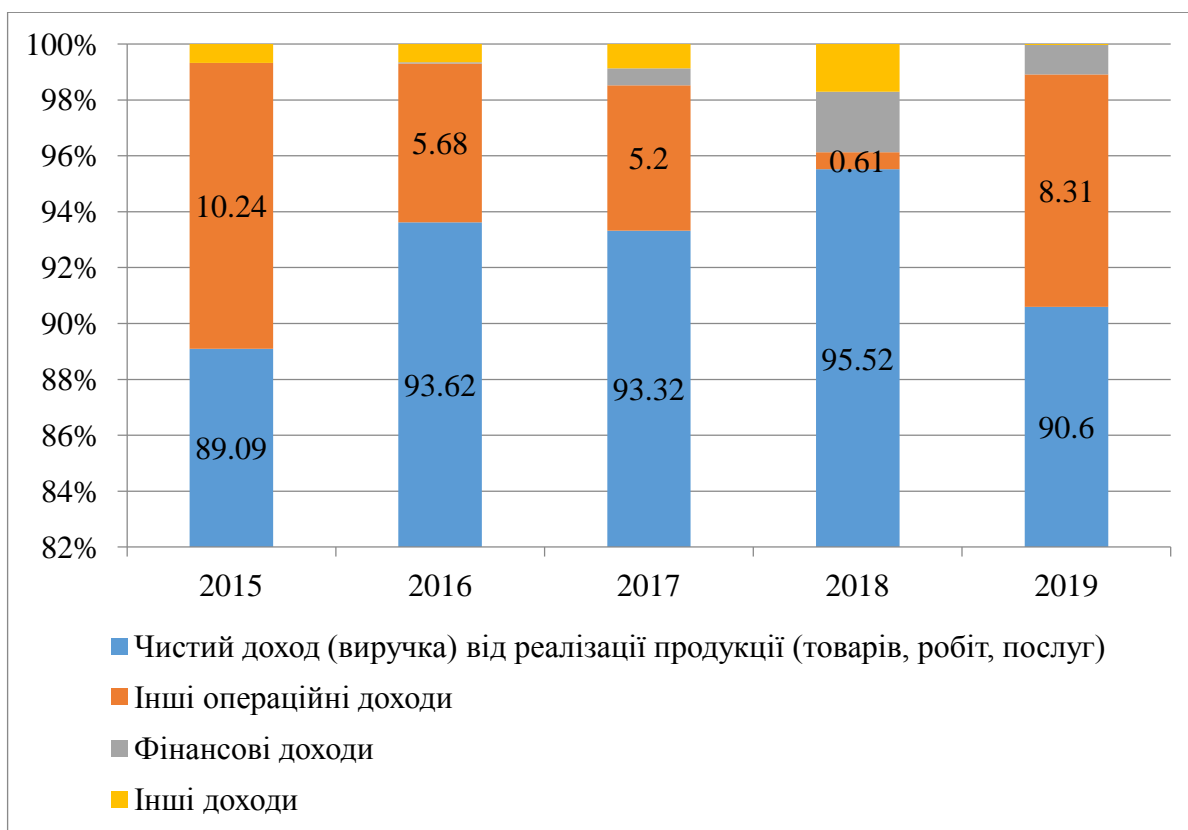
Варто відзначити, що збільшення загальних доходів АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр. сталося за рахунок зростання чистої виручки підприємства на 3875389 тис. грн. або на 99,31%, інших операційних доходів на 264959 тис. грн. або на 59,10% та фінансових доходів на 91230 тис. грн.

Якщо розглянути структуру доходів від реалізації продукції в таблиці нижче можемо побачити, що найбільша частка припадає на надання поштових послуг (таблиця 2.9).

Таблиця 2.9 Показники динаміки складових доходу від реалізації АТ «Укрпошта» протягом 2017-2019 рр., тис. грн.

	2017	% від доходу	2018	% від доходу	2019	% від доходу
Дохід від реалізації продукції	5405784	100	6791 536	100	7777 843	100
Надання поштових послуг	2394 434	44.29	3272 520	48.19	4020 346	51.69
Виплати та доставки пенсій, інших соц. виплат	1376 058	25.46	1506 755	22.19	1673 088	21.51
Торгівля товарами та надання інших послуг	560 323	10.37	533 389	7.85	586 682	7.54
Дохід від періодичних видань	332 189	6.15	441 621	6.50	482 199	6.20

Структура загальних доходів АТ «Укрпошта» представлена на рис. 2.6.

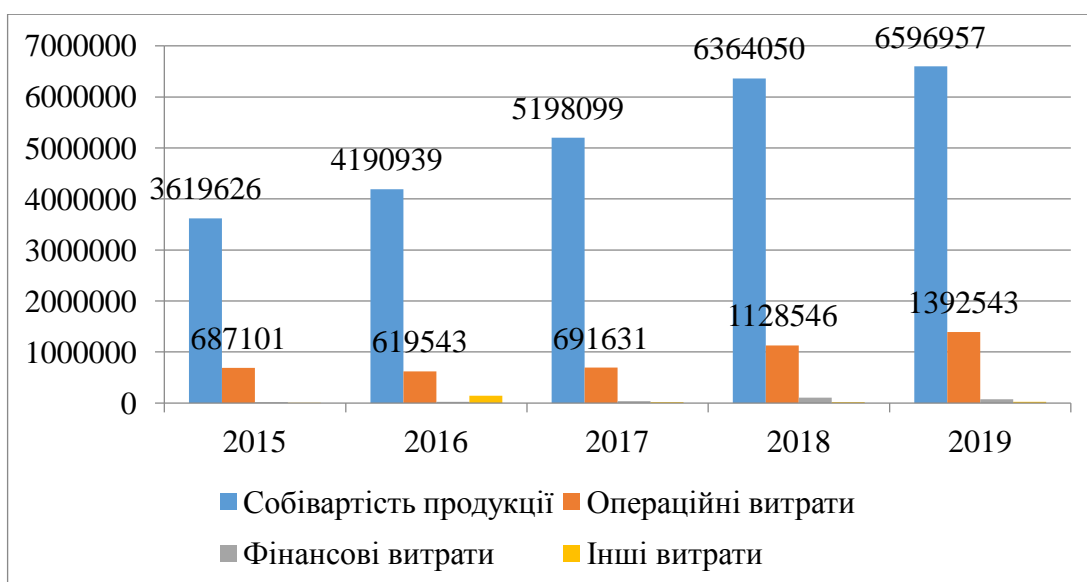

Рисунок 2.6 Структура загальних доходів АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр., %

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

У структурі загальних доходів АТ «Укрпошта» найбільша частка припадає на чисту виручку підприємства – 89,09% у 2015 р., 93,62% у 2016 р., 93,32% у 2017 р., 95,52% у 2018 р. та 90,6% у 2019 р, ця тенденція спостерігається з 2007 року (додаток 3)

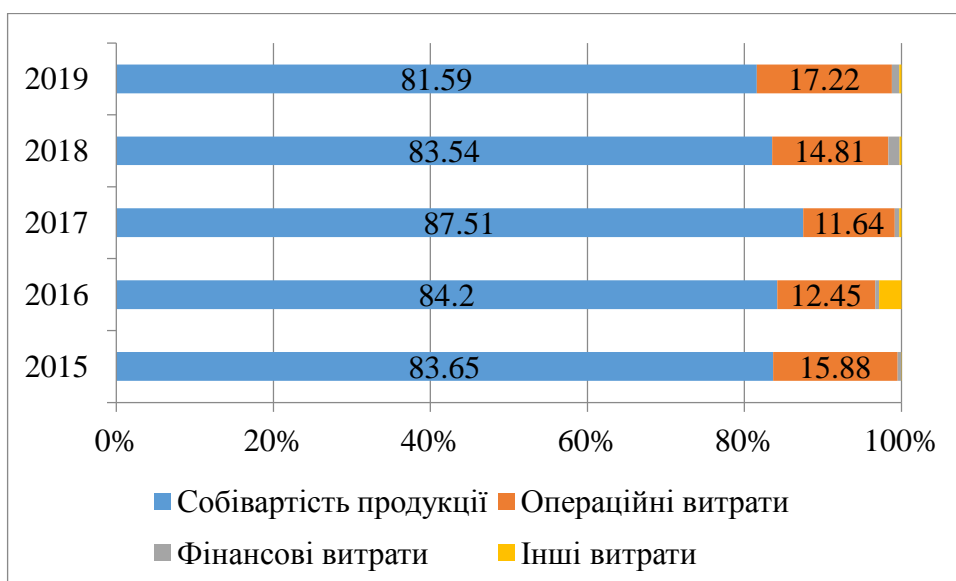
Також доцільно зазначити, що упродовж 2015-2019 рр. відбулося збільшення величини загальних витрат в АТ «Укрпошта» на 3758800 тис. грн. Зростання загальних витрат підприємства у 2019 р., порівняно з 2015 р., було спровоковане збільшенням значення таких статей витрат як: собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на 2977331 тис. грн. або на 82,26%; інших витрат на 21431 тис. грн.; збільшення операційних витрат на 705442 тис. грн. або на 102,67% та фінансових витрат на 54596 тис. грн. або на 280,67% (рис. 2.7).

Рисунок 2.7 Динаміка складових витрат АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр., тис. грн.

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Структура загальних витрат АТ «Укрпошта» представлена на рис. 2.8.

Рисунок 2.8 Структура загальних витрат АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр., %

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

У структурі загальних витрат АТ «Укрпошта» найбільша частка припадає на собівартість реалізованої продукції підприємства – 83,65% у 2015 р., 84,20% у 2016 р., 87,51% у 2017 р., 83,54% у 2018 р. та 81,59% у 2019 р.

Також важливо проаналізувати витрати на оплату праці працівників. У таблиці нижче наведена середня заробітна плата працівника Укрпошти за 2017-2019 роки (в тис. грн.) та її відсоток у загальних витратах підприємства. Можна спостерігати, що оплата праці це основна стаття витрат підприємства, проте зменшення кількості працівників, яке спостерігалось з 2017 року, не допомогло зменшити витрати, так як збільшувалась мінімальна заробітна плата по країні.

	2017	% від витрат	2018	% від витрат	2019	% від витрат
Кількість працівників	73373		70129		64655	
Витрати на оплату праці	3340319	56.45	4282103	56.34	4732816	58.69
Всього витрат	5917801	100	7599800	100	8063548	100
Середня заробітна плата	45.525		61.060		73.201	

Таблиця 2.9 Витрати на оплату праці за 2017-2019 рр.

Оцінка показників рентабельності в АТ «Укрпошта» представлена в табл. 2.10.

Таблиця 2.10 Аналіз показників рентабельності в АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр. (%)

Назва показника	Формула для розрахунку	2015	2016	2017	2018	2019	2019 / 2017
Рентабельність активів	Чистий прибуток / Середньорічна вартість активів	0,879	-2,527	-1,936	-7,377	5,817	4,938
Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток / Середньорічна вартість власного капіталу	1,842	-3,995	-3,562	-20,044	16,821	14,979
Рентабельність продажу	Операційний прибуток / Чиста виручка	1,13	-1,217	-3,954	-9,685	6,45	5,32

Продовження таблиці 2.10

Рентабельність чистих активів	Чистий прибуток / Середньорічна вартість чистих активів	1,697	-3,44	-3,007	-16,468	13,125	11,428
Рентабельність оборотних активів	Операційний прибуток / Середньорічна вартість оборотних активів	2,153	-2,885	-6,725	-19,712	14,759	12,606

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Отже, протягом 2015-2019 рр. відбулося зростання рентабельності активів на 4,938%; рентабельності власного капіталу на 14,979%; рентабельності продажу на 5,32%; рентабельності чистих активів на 11,428%; рентабельності оборотних активів на 12,606% – це сталося у зв'язку із збільшенням величини чистого прибутку підприємства (протягом 2015-2019 рр. відбулося зростання чистого прибутку АТ «Укрпошта» на 364531 тис. грн). Зростання чистого прибутку підприємства відбулося у зв'язку із збільшенням потужностей АТ «Укрпошта» у секторі надання послуг поштового зв'язку. Важливо зазначити, що показники рентабельності в 2019 році значно збільшились порівнюючи з періодом 2007-2018рр, що вказує на успішність структурної перебудови підприємства, яка почалась у 2016 році.

2.6. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства

Проведемо оцінку прогнозування можливого банкрутства АТ «Укрпошта» на основі використання зарубіжних моделей Бівера, Тофлера, Спрінгейта та Ліса, використовуючи дані Додатків А-Ж:

1. Проведемо розрахунок коефіцієнта Бівера за формулою (2.1):

$$K\delta = \frac{\Phi n + \Phi a}{\Pi \partial + \Pi n} \quad (2.1)$$

де $\Phi_{\text{п}}$ – чистий прибуток підприємства;

$\Phi_{\text{а}}$ – сума амортизаційних нарахувань в собівартості продукції;

$\Pi_{\text{д}}$ – довгострокові зобов'язання;

$\Pi_{\text{п}}$ – поточні зобов'язання підприємства [14].

У табл. 2.11 наведемо дані для розрахунку прогнозування банкрутства підприємства за допомогою коефіцієнта Бівера та розрахуємо сам показник для АТ «Укрпошта».

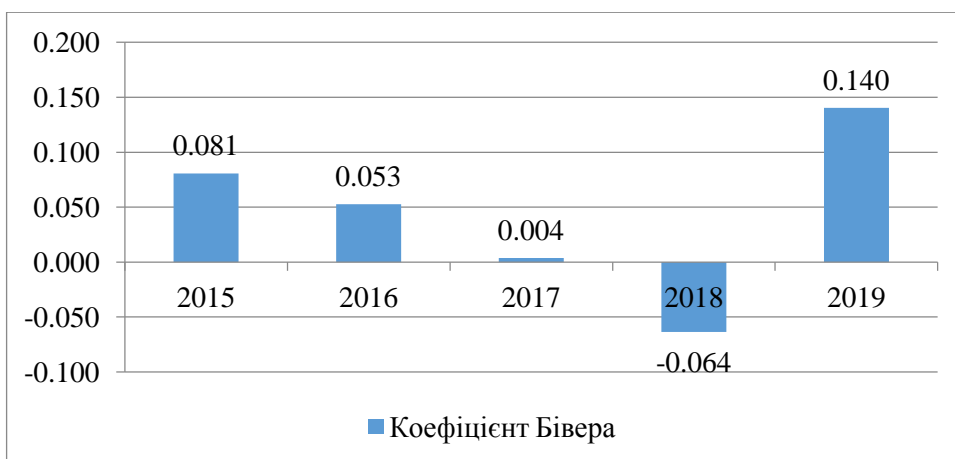
Таблиця 2.11 Розрахунок коефіцієнту Бівера для АТ «Укрпошта» за період 2015-2019 рр.

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
Чистий прибуток підприємства	40826	-161470	-177480	-507781	405357
Сума амортизаційних нарахувань в собівартості продукції	123548	336932	195021	291710	290590
Довгострокові зобов'язання	223942	1205199	262650	186591	404864
Поточні зобов'язання підприємства	1815604	2135377	4389072	3210061	4549186
Коефіцієнт Бівера	0,081	0,053	0,004	-0,064	0,140
Висновок	Висока ймовірність банкрутства	Висока ймовірність банкрутства	Висока ймовірність банкрутства	Висока ймовірність банкрутства	Висока ймовірність банкрутства

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Графічна інтерпретація коефіцієнта Бівера для АТ «Укрпошта» наведена на рис. 2.9.

Рисунок 2.9 Динаміка коефіцієнта Бівера для АТ «Укрпошта» упродовж 2015-2019 рр.

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Як показують розрахунки, фінансове становище підприємства у 2015-2019 рр. поліпшилося (коефіцієнт Бівера у 2019 р., порівняно з 2015 р., зріс на 0,059 пункти), але він не досяг нормативного рівня (0.40 - 0.45), що свідчить про високу ймовірність банкрутства.

2. Модель Таффлера:

$$Y = 0,53 \times X_1 + 0,13 \times X_2 + 0,18 \times X_3 + 0,16 \times X_4 \quad (2.2)$$

де X_1 – співвідношення прибутку від реалізації і суми короткострокових зобов'язань підприємства;

X_2 – співвідношення оборотних активів та суми всіх зобов'язань;

X_3 – співвідношення короткострокових зобов'язань та суми всіх активів;

X_4 – співвідношення суми продаж до суми всіх активів [15].

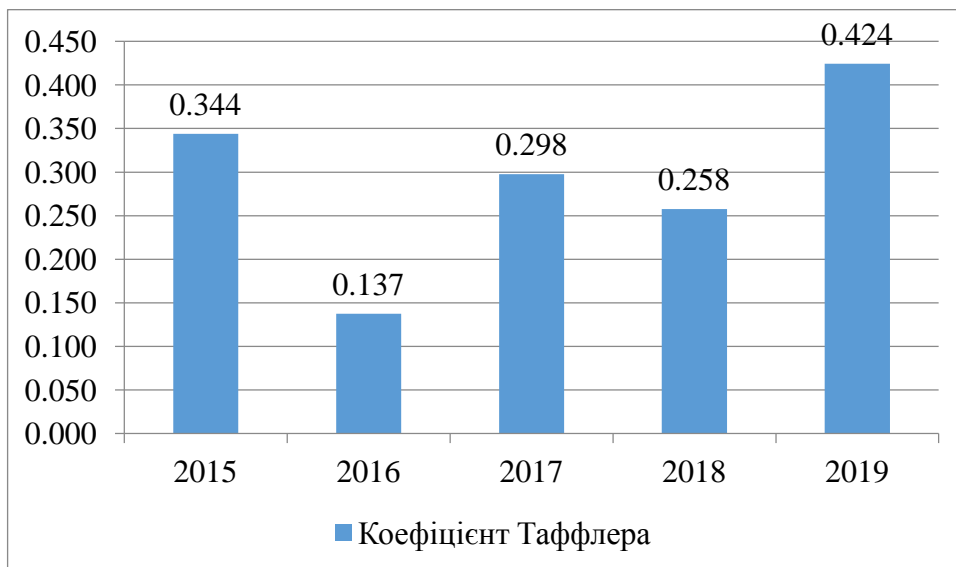
У табл. 2.12 наведемо дані для розрахунку прогнозування банкрутства підприємства за допомогою коефіцієнта Таффлера та розрахуємо сам показник для АТ «Укрпошта».

Таблиця 2.12 Розрахунок коефіцієнта Таффлера для АТ «Укрпошта» за період 2015-2019 рр.

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
X_1 – співвідношення прибутку від реалізації і суми короткострокових зобов'язань підприємства	0,029	-0,088	-0,050	-0,195	0,110
X_2 – співвідношення оборотних активів та суми всіх зобов'язань	0,820	0,616	0,853	0,655	0,810
X_3 – співвідношення короткострокових зобов'язань та суми всіх активів	0,424	0,202	0,567	0,532	0,575
X_4 – співвідношення суми продаж до суми всіх активів	0,910	0,423	0,695	1,127	0,984
Коефіцієнт Таффлера	0,344	0,137	0,298	0,258	0,424
Висновок	Мінімальна ймовірність банкрутства	Висока ймовірність банкрутства	Мінімальна ймовірність банкрутства	Мінімальна ймовірність банкрутства	Мінімальна ймовірність банкрутства

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Графічна інтерпретація коефіцієнта Таффлера для АТ «Укрпошта» наведена на рис. 2.10.

Рисунок 2.10 Динаміка коефіцієнта Таффлера для АТ «Укрпошта» упродовж 2015-2019 рр.

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Так як коефіцієнт Таффлера в основному більший за 0.3 то загроза банкрутства АТ «Укрпошта» можлива, але вона мінімальна.

3. Модель Спрінгейта також має чотири фактори, але більше орієнтовані на майбутні доходи підприємства. Вона має такий вигляд:

$$A = 1,03 \times X_1 + 3,07 \times X_2 + 0,66 \times X_3 + 0,4 \times X_4 \quad (4)$$

де x_1 – відношення суми оборотних активів до загальної вартості капіталу;

x_2 – співвідношення прибутку до сплати податків і відсотків та загальної вартості активів;

x_3 – співвідношення прибутку до сплати податків та короткострокової заборгованості;

x_4 – співвідношення обсягу продаж та загальної вартості активів [15].

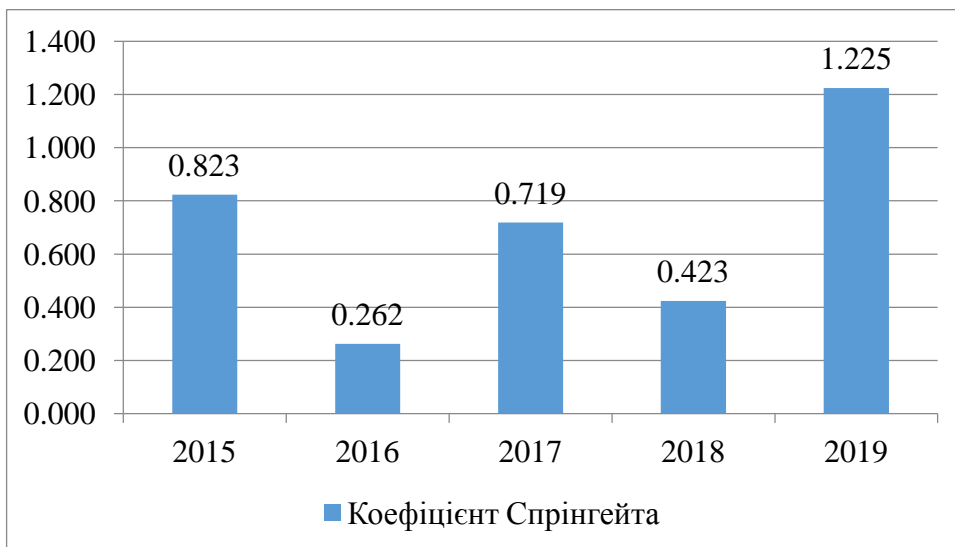
У табл. 2.13 наведемо дані для розрахунку прогнозування банкрутства підприємства за допомогою коефіцієнта Спрінгейта та розрахуємо сам показник для АТ «Укрпошта».

Таблиця 2.13 Розрахунок коефіцієнту Спрінгейта для АТ «Укрпошта» за період 2015-2019 рр.

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
x_1 – відношення суми оборотних активів до загальної вартості капіталу	0,390	0,199	0,544	0,408	0,548
x_2 – співвідношення прибутку до сплати податків і відсотків та загальної вартості активів	0,012	-0,018	-0,028	-0,104	0,063
x_3 – співвідношення прибутку до сплати податків та короткострокової заборгованості	0,029	-0,088	-0,050	-0,195	0,110
x_4 – співвідношення обсягу продаж та загальної вартості активів	0,910	0,423	0,695	1,127	0,984
Коефіцієнт Спрінгейта	0,823	0,262	0,719	0,423	1,225
Висновок	Висока ймовірність банкрутства	Висока ймовірність банкрутства	Висока ймовірність банкрутства	Висока ймовірність банкрутства	Мінімальна ймовірність банкрутства

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Графічна інтерпретація коефіцієнта Спрінгейта для АТ «Укрпошта» наведена на рис. 2.11.

Рисунок 2.11 Динаміка коефіцієнта Спрінгейта для АТ «Укрпошта» упродовж 2015-2019 рр.

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Розрахований коефіцієнт Спрінгейта упродовж 2015-2018 рр. менший за 0,862, тому, можна сказати, що загроза банкрутства ПАТ «Укрпошта» висока.

3. Модель Ліса:

$$Z = 0,63 \times X_1 + 0,092 \times X_2 + 0,057 \times X_3 + 0,001 \times X_4 \quad (2.5)$$

де X_1 – відношення оборотного капіталу до всіх активів;

X_2 – відношення прибутку від реалізації до всіх активів;

X_3 – відношення нерозподіленого прибутку до всіх активів;

X_4 – відношення власного капіталу до позичкового капіталу.

Мінімальне значення $Z < 0,037$ [15].

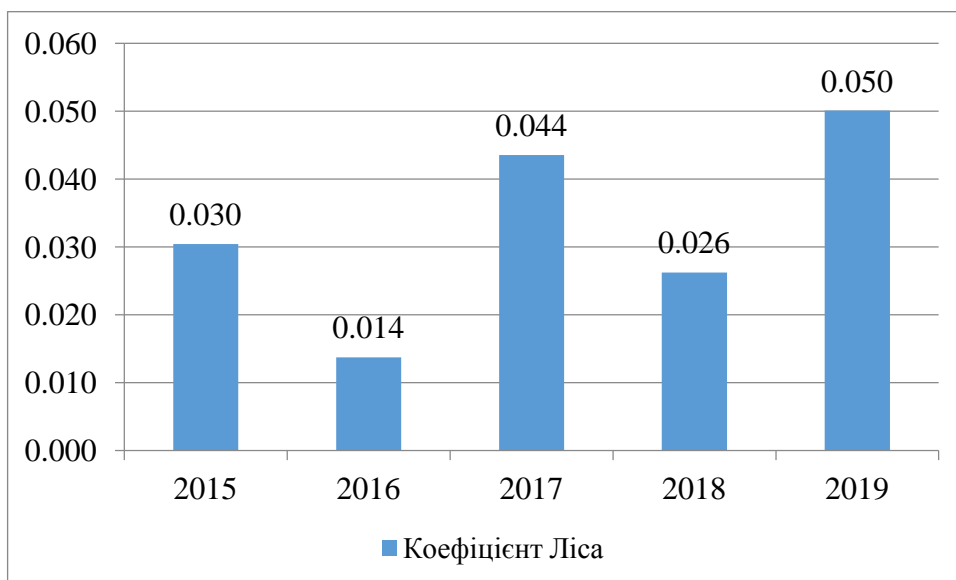
У табл. 2.14 наведемо дані для розрахунку прогнозування банкрутства підприємства за допомогою коефіцієнта Ліса та розрахуємо сам показник для АТ «Укрпошта».

Таблиця 2.14 Розрахунок коефіцієнту Ліса для АТ «Укрпошта» за період 2015-2019 рр.

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
x_1 — відношення оборотного капіталу до всіх активів	0,390	0,199	0,544	0,408	0,548
x_2 — відношення прибутку від реалізації до всіх активів	0,012	-0,018	-0,028	-0,104	0,063
x_3 — відношення нерозподіленого прибутку до всіх активів	0,064	0,012	0,198	0,166	0,163
x_4 — відношення власного капіталу до позичкового капіталу	1,102	2,090	0,567	0,603	0,476
Коефіцієнт Ліса	0,030	0,014	0,044	0,026	0,050
Висновок	Висока ймовірність банкрутства	Висока ймовірність банкрутства	Низька ймовірність банкрутства	Висока ймовірність банкрутства	Низька ймовірність банкрутства

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Графічна інтерпретація коефіцієнта Ліса для АТ «Укрпошта» наведена на рис. 2.12.

Рисунок 2.12 Динаміка коефіцієнта Ліса для АТ «Укрпошта» упродовж 2015-2019 рр.

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Розрахований коефіцієнт Ліса упродовж 2015-2019 рр. коливався, тому, можна сказати, що загрозу банкрутства АТ «Укрпошта» за цим коефіцієнтом визначити складно.

Таблиця 2.15 Узагальнюючі дані результатів наведених вище методик оцінки ймовірності банкрутства для АТ «Укрпошта» за період 2015-2019 рр.

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
Коефіцієнт Бівера	0,081	0,053	0,004	-0,064	0,140
	Б	Б	Б	Б	Б
За моделлю Таффлера	0,344	0,137	0,298	0,258	0,424
	ФС	ФС	ФС	ФС	ФС
За моделлю Спрінгейта	0,823	0,262	0,719	0,423	1,225
	Б	Б	Б	Б	Б
За моделлю Ліса	0,030	0,014	0,044	0,026	0,050
	Б	Б	ФС	Б	ФС

Джерело: розрахунки автора на основі даних [13]

Отже, проведена оцінка прогнозування можливого банкрутства АТ «Укрпошта» за допомогою розрахунку коефіцієнтів на кінець 2019 року вказує на те, що підприємству властива висока ймовірність банкрутства, адже протягом 2016-2018 рр. спостерігаємо збиткову діяльність підприємства, а за 2015-2019 рр. спостерігаємо збільшення величини позикового капіталу підприємства, що негативно впливає на коефіцієнти.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Виявлення проблем АТ «Укрпошта»

З метою визначення оптимального шляху поліпшення фінансового стану підприємства проведемо глибинну аналітику фінансових показників підприємства за останні 5 років (з 2015 по 2019), зупиняючи свою увагу на:

- показниках ліквідності;
- показниках платоспроможності;
- показниках прибутковості;
- показниках рентабельності;
- показниках фінансової стійкості підприємства.

Одні з основоположних показників, які аналізувалися в роботі, були показники ліквідності та платоспроможності, а саме коефіцієнти абсолютної та загальної ліквідності, власний оборотний капітал, оборотність дебіторської та кредиторської заборгованості, оборотність активів.

Коефіцієнти ліквідності мають позитивну динаміку, коефіцієнт абсолютної ліквідності збільшився на 18 п.п., коефіцієнт проміжної ліквідності збільшився на 6 п.п., а коефіцієнт загальної ліквідності на 3 п.п. Ліквідність збільшується за рахунок збільшення доходу та масштабування діяльності, що має прямий вплив на збільшення високоліквідних активів.

Проте незважаючи на збільшення коефіцієнтів оборотні активи не повністю покривають поточні зобов'язання, що негативно впливає на фінансову стійкість підприємства. В структурі багато необоротних активів, зменшення яких призведе до оптимізації діяльності підприємства, що більш детально буде розглянуто у 3.2. пункті.

Власний оборотний капітал є негативним та постійно зменшується. Це також вказує на зменшення рівня стійкості підприємства, так як необоротні активи не повністю фінансуються за рахунок власного капіталу.

Оборотність дебіторської заборгованості збільшилась до 35,9, це вказує на те, що період погашення дебіторської заборгованості зменшується, тобто зменшує необхідність залучення кредитних коштів і запобігає фінансовим втратам.

З 2018 року спостерігається перевищення періоду погашення кредиторської заборгованості над періодом погашення дебіторської заборгованості, це означає, що компанія використовує кошти кредиторів для фінансування дебіторів, в той час як інша частина коштів йде на фінансування інших операцій. Це є позитивною тенденцією, так як вільні кошти підприємство в подальшому може інвестувати та збільшувати свій прибуток, що більш детально буде розглянуто у 3.2. пункті.

Оборотність активів підприємства за 5 років має позитивну динаміку, тобто вказує на підвищення ефективності використання ресурсів підприємства.

Через зменшення періоду погашення дебіторської заборгованості тривалість фінансового циклу в 2019 році мала від'ємне значення, що вказує на те, що підприємство отримує гроші від дебіторів раніше ніж сплачує кошти по зобов'язанням своїм кредиторам.

Важливо також зосередити увагу на показниках фінансової стійкості підприємства.

Коефіцієнт фінансової незалежності за 5 років зменшився на 20 п.п., що вказує на збільшення рівня залежності від зовнішніх кредиторів. На це також вказує збільшення коефіцієнту заборгованості та брак власного оборотного капіталу. Тобто фінансова стійкість підприємства є проблемною.

Згідно звіту про фінансові результати, чистий дохід збільшився майже на 100% в 2019 році порівнюючи з 2015 роком, при збільшенні собівартості продукції на 82%, що могло посприяти збільшенню прибутку в подальшій інвестиції цих коштів у розвиток та оптимізацію діяльності підприємства.

Операційні витрати підприємства зросли на 103%, а фінансові витрати на 281%, що вказує на те, що підприємство активно використовує джерела зовнішнього фінансування.

Аналіз показників рентабельності показав, що рентабельність активів до 2018 року була від'ємна, а в 2019 році склала 5,8, тобто на 1 грн. активів припадає 5.8 грн. прибутку. Рентабельність власного капіталу також в 2019 році була додатною та склала 16,8. Загалом всі показники рентабельності значно покращились у 2019 році, що відбулося за рахунок зростання чистого прибутку підприємства.

З проведеного аналізу поточної діяльності АТ «Укрпошта» можна зробити висновок, що підприємство на даному етапі розвитку потребує фінансового оздоровлення для проведення більш ефективного управління.

3.2. Шляхи поліпшення фінансового стану АТ «Укрпошта»

Аналізуючи форми звітності АТ «Укрпошта» упродовж 2015-2019 років варто відзначити, що необоротні активи у балансі складають близько 50%, які в більшій своїй частині складаються з основних засобів. Виходячи з припущення, що основою необоротних активів є будівлі та споруди, можна суттєво зменшити витрати на утримання, зменшивши кількість або площу приміщень для обслуговування клієнтів. При прийнятті такого рішення зменшаться наступні статті витрат:

- витрати на житлово-комунальні послуги;
- витрати на оплату праці.

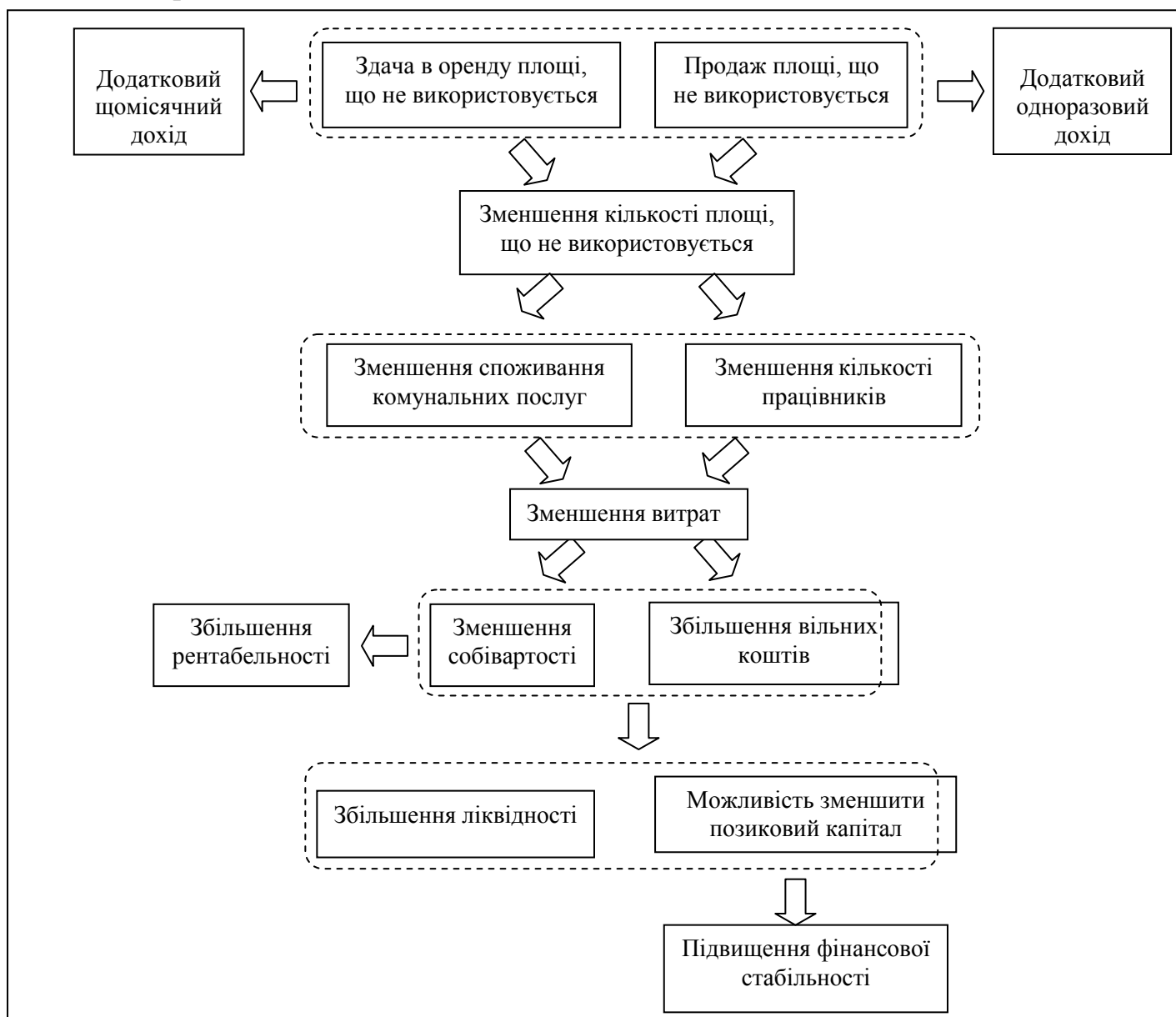
Зменшити кількість приміщень можна 2 способами:

- продавши частину будівель;
- здавши частину будівель або частину площі будівель під оренду.

Так як АТ «Укрпошта» є національним оператором зв'язку потрібно розуміти, що її послуги повинні бути доступними для кожного жителя України. Тому для початку потрібно проаналізувати, які відділення є не прибутковими і від них відмовитись (здати в оренду, продати чи використовувати для інших

цілей та потреб). В інших відділеннях площа, яких занадто велика для тих потужностей, які вони мають, необхідно частину площі здати в оренду, при цьому не погіршивши якість поштових послуг. Це допоможе підприємству підвищити свої доходи і збільшити кількість вільних коштів (покращить ліквідність підприємства та мобільність активів), які в подальшому використовувати на розвиток підприємства. При цьому потрібно раціонально використовувати наявну площу. В місцях, де не вигідно будувати відділення можна встановити поштомати, які допоможуть людям швидко та без черг отримувати свої листи та посилки.

На рисунку 3.1. відображено вплив зменшення кількості приміщень АТ «Укрпошта»

Рисунок 3.1. Відображення впливу зменшення кількості приміщень АТ «Укрпошта»

В структурі витрат підприємства, зокрема в собівартості реалізованої продукції, найбільшу частину займають витрати на оплату праці. Зменшивши кількість працівників можливо зменшити собівартість реалізації. Це можна зробити за рахунок зменшення приміщень, про що було сказано вище. А також за рахунок збільшення ефективності роботи співробітників. Підприємству потрібно на постійній основі навчати своїх співробітників, що в майбутньому вплине на збільшення показників ефективності підприємства. Так, на разі, працівники в одному відділенні не є взаємозамінними, що створює черги, які зменшують ефективність роботи відділення.

Підвищення фінансової стабільності має бути пріоритетним напрямком розвитку. Проаналізувавши фінансову стабільність в 2 розділі вбачається, що вона є досить проблемної за рахунок постійного збільшення позикових коштів. Якщо використати поради, що наведені вище у підприємства будуть наявні вільні кошти, щоб погасити частину своїх зобов'язань.

Ще один напрямок інвестицій вільних коштів - це облігації внутрішньої державної позики (далі ОВДП). Так як підприємство є надзвичайно важливим для держави, то не може собі дозволити вкладати кошти у високоризиковані активи, саме тому ОВДП – це найкращий вибір для інвестування коштів.

Також великою статтею доходу АТ «Укрпошта» є продукція, яка продається в поштових відділеннях. Провівши аналіз, можна визначити, яка продукція користується попитом у відвідувачів та розширити її асортимент комплементарними товарами, а також сезонними товарами.

З іншого боку однією з вагомих статей доходу компанії є дохід від виплати і доставки пенсій та інших соціальних виплат, що займає друге місце в доході від реалізації продукції підприємства (більше 20%). Проте з точки зору підприємства виплата та доставка пенсій є не вагомим фактором отримання доходу, а особливо при структурних зрушеннях компанії, коли підприємство

намагається оптимізувати власну операційну діяльність, шляхом зменшення площі та кількості відділень, зменшення кількості працівників, тощо. Тому важливо проаналізувати як відмова від надання цього виду послуг вплине на фінансовий стан підприємства. Для цього розглянемо 3 сценарії: оптимістичний, реалістичний та песимістичний.

Перший із варіантів розвитку підприємства після відмови участі у процесі виплати соціальних надходжень є песимістичний. При якому втрата надходжень від пенсійного фонду не буде компенсуватись іншими джерелами доходу, витрати підприємства не зменшаться. Якщо інші показники підприємства залишаться на тому ж рівні то підприємство буде мати збиток у 1173875 тис. грн.

При реалістичному сценарії витрати підприємства зменшаться і динаміка росту обсягу доходу від реалізації продукції та інших доходів залишиться на рівні 2019 року. Якщо припустити, що відправкою та наданням виплат займається 1 людина на кожні 2 поштових відділення (беручи до уваги, що у містах це може бути одна людина на відділення, а у більш віддалених районах працівники можуть паралельно працювати на двох чи більше посадах), то витрати підприємства на видачу пенсій зменшаться на 374 387, шляхом звільнення працівників, які були залучені до цієї діяльності. Якщо збільшення доходу буде відбуватись такими ж темпами як і в 2016-2019 роках, то прибуток підприємства до оподаткування складатиме 1 571 021.5 тис. грн.

При оптимістичному сценарії витрати підприємства зменшаться, за рахунок зменшення кількості співробітників або їх перекваліфікації, і динаміка росту обсягу доходу від реалізації продукції та інших доходів збільшиться порівняно з минулими роками. При відмові від виплати соціальних надходжень та звільненню додаткових потужностей підприємство зосередить свою увагу на своїй основній діяльності та підвищенні продуктивності праці. Якщо припустити, що доходи підприємства збільшаться на 20% за рахунок впровадження рекомендацій, які були викладені на початку розділу, то прибуток підприємства до оподаткування складе 2 120 974 тис. грн.

Враховуючи те, що заробітна плата це основна стаття витрат підприємства то важливо розуміти динаміку заробітної плати в Україні та від чого вона залежить.

Для цього побудуємо регресію, де залежною змінною буде середня заробітна плата по Україні, а незалежними змінними – кількість безробітних та рівень ВВП. В таблиці 3.1 наведено вихідні дані для побудови економетричної моделі.

Таблиця 3.1 Вихідні дані для побудови економетричної моделі

	Реальний ВВП (тис. грн.)	Середня заробітна плата (грн.)	Кількість безробітних (чол.)
2013 1 кв	303396	3085	45513,0
2013 2 кв	340628	3289	45469,8
2013 3 кв	386537	3331	45455,1
2013 4 кв	380048	3390	45426,2
2014 1 кв	312094	3264	42988,0
2014 2 кв	338163	3488	42988,0
2014 3 кв	378633	3463	42973,7
2014 4 кв	336233	3685	42928,9
2015 1 кв	301046	3650	42873,6
2015 2 кв	335202	4113	42823,2
2015 3 кв	408111	4313	42800,5
2015 4 кв	385931	4753	42760,5
2016 1 кв	423463	4622	42708,6
2016 2 кв	473630	5072	42658,1
2016 3 кв	581356	5311	42635,1
2016 4 кв	555981	5744	42584,5
2017 1 кв	510447	6323	42522,8
2017 2 кв	570690	6953	42467,0
2017 3 кв	700131	7268	42434,8
2017 4 кв	664319	7878	42386,4
2018 1 кв	643943	7979	42322,0
2018 2 кв	723961	8782	42263,9
2018 3 кв	876757	9063	42220,8
2018 4 кв	838748	9650	42153,2
2019 1 кв	766150	9629	42079,5
2019 2 кв	875733	10430	42010,1
2019 3 кв	1050095	10732	41960,0
2019 4 кв	983750	11223	41902,4
2020 1 кв	821210	11007	41830,6
2020 2 кв	842935	10850	41762,1
2020 3 кв	1095567	11750	41703,3
2020 4 кв	1058744	12780	41588,4

Побудуємо парну лінійну регресійну модель, яку обчислимо за формулою (3.1):

$$y_i = a_0 + a_1 x_i + l_i, \quad (3.1)$$

де a_0, a_1 – параметри, які необхідно визначити в ході дослідження;

l_i – відхилення фактичних значень y_i від оцінки (математичного сподівання) середньої величини цих значень.

Щоб знайти параметри a_0, a_1 скористаємось методом найменших квадратів, який наголошує, що найбільше наближення, яке мають забезпечувати параметри регресії, досягається, коли сума квадратів різниць l_i є мінімальною, обчислюється за формулою (3.2):

$$\sum_{i=1}^n l_i^2 \Rightarrow \min \quad (3.2)$$

За допомогою даного методу отримаємо дані, які вказані на рисунку 3.2. Можемо бачити, що змінні є значимими, коефіцієнт детермінації дорівнює 0,96, що вказує на достатній ступінь пояснення варіації залежної змінної та вказує на те, що між факторами та показником існує щільний лінійний прямий зв'язок. Тест Дарбіна-Ватсона показує, що автокореляція залишків моделі відсутня.

Dependent Variable: ZP				
Method: Least Squares				
Date: 05/09/21 Time: 21:21				
Sample: 2013Q1 2020Q4				
Included observations: 32				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	15813.03	6535.493	2.419561	0.0220
BEZ	-0.364872	0.146554	-2.489683	0.0188
R_GDP	0.010924	0.000636	17.16325	0.0000
R-squared	0.957533	Mean dependent var	6777.188	
Adjusted R-squared	0.954604	S.D. dependent var	3128.573	
S.E. of regression	666.5830	Akaike info criterion	15.93127	
Sum squared resid	12885652	Schwarz criterion	16.06868	
Log likelihood	-251.9003	Hannan-Quinn criter.	15.97681	
F-statistic	326.9411	Durbin-Watson stat	1.767753	
Prob(F-statistic)	0.000000			

Рисунок 3.2. Розрахунок регресійної моделі.

Джерело: розрахунки з програмного пакету «EViews»

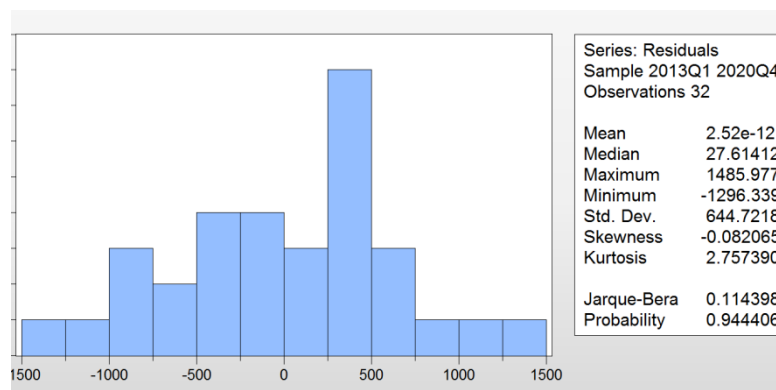
Тест Вайта вказує, що гетероскедастичність залишків моделі відсутня (Рисунок 3.3).

Heteroskedasticity Test: White				
F-statistic	1.596349	Prob. F(5,26)	0.1962	
Obs*R-squared	7.516264	Prob. Chi-Square(5)	0.1850	
Scaled explained SS	5.424207	Prob. Chi-Square(5)	0.3663	
Test Equation:				
Dependent Variable: RESID^2				
Method: Least Squares				
Date: 05/10/21 Time: 20:29				
Sample: 2013Q1 2020Q4				
Included observations: 32				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.52E+08	9.47E+08	-0.160650	0.8736
BEZ^2	-0.064172	0.460618	-0.139317	0.8903
BEZ*R_GDP	-0.001731	0.003499	-0.494511	0.6251
BEZ	6276.858	41808.16	0.150135	0.8818
R_GDP^2	-3.76E-06	5.12E-06	-0.733712	0.4697
R_GDP	78.76704	155.3643	0.506983	0.6164
R-squared	0.234883	Mean dependent var	402676.6	
Adjusted R-squared	0.087745	S.D. dependent var	542356.2	
S.E. of regression	518015.4	Akaike info criterion	29.32076	
Sum squared resid	6.98E+12	Schwarz criterion	29.59558	
Log likelihood	-463.1321	Hannan-Quinn criter.	29.41186	
F-statistic	1.596349	Durbin-Watson stat	2.552962	
Prob(F-statistic)	0.196219			

Рисунок 3.3 Перевірка на гетероскедастичність залишків моделі

Джерело: розрахунки з програмного пакету «EViews»

Тест Жака-Бера вказує на те, що залишки моделі розподілені нормально (Рисунок 3.4)

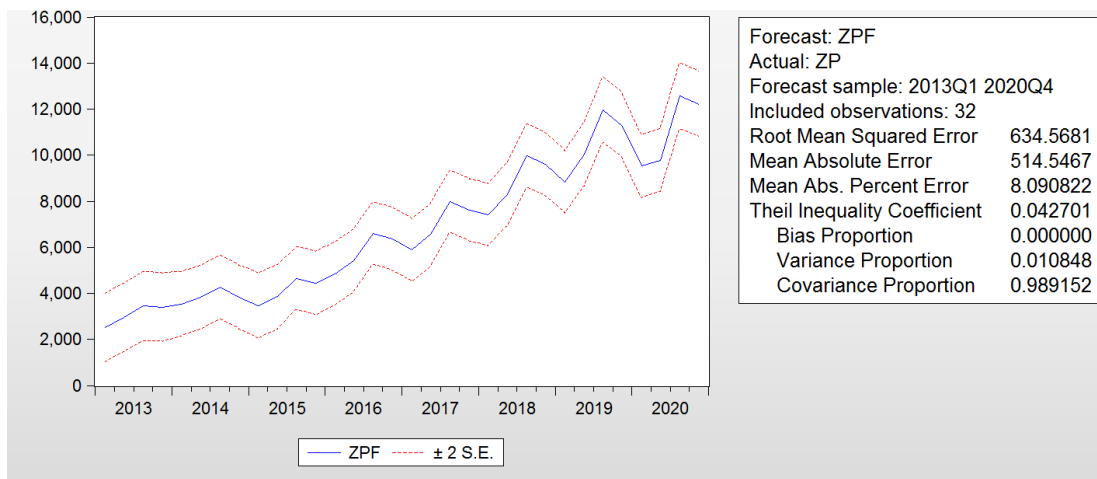
Рисунок 3.4 Тест Жака-Бера

Джерело: розрахунки з програмного пакету «EViews»

Отже, можемо зробити висновок, що модель є адекватною. При

розрахунку прогнозу зміни заробітної плати бачимо, що прогнозований рівень заробітної плати в Україні буде збільшуватись (Рисунок 3.5), саме тому підприємству важливо брати це до уваги при прийнятті управлінських рішень.

Тобто рішень про зменшення штабу працівників, яке згадувалось вище буде оптимальним для зменшення витрат підприємства.

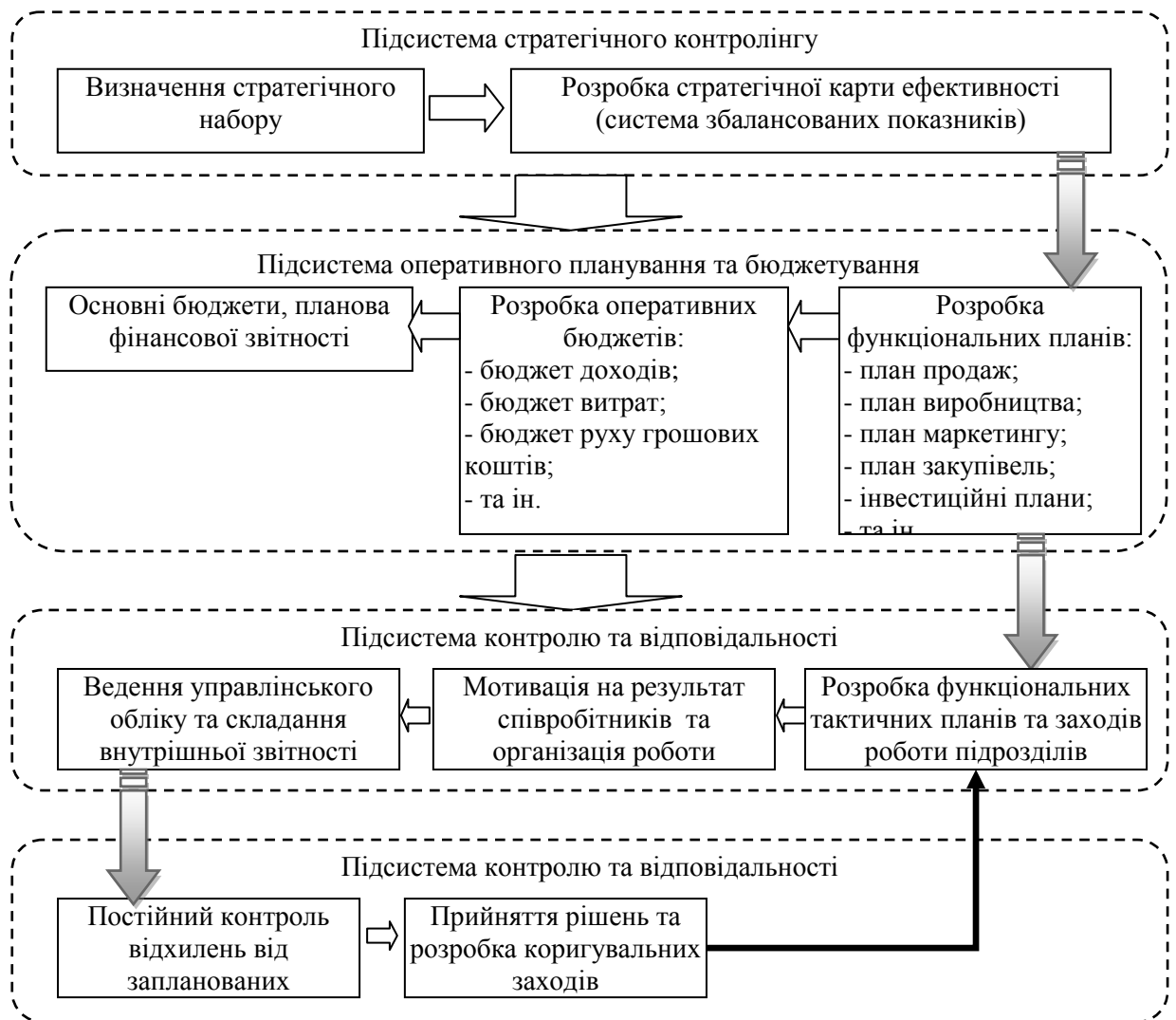
Рисунок 3.5 Прогноз зміни заробітної плати.

Джерело: розрахунки з програмного пакету «EViews»

Вище наведені окремі рекомендації щодо оздоровлення підприємства, проте потрібно сформувати систему, спрямовану на формування інформації визначеної якості, що дозволить керівництву приймати оптимальні управлінські рішення максимально оперативно. Пропоновану систему фінансового оздоровлення в АТ «Укрпошта» можна зобразити наступним чином (рис. 3.6).

Згідно даної схеми на основі місії та генеральних цілей підприємства затверджується стратегічний набір, де визначаються основні орієнтири діяльності підприємства на наступні 3-5 років. Далі, на основі визначених стратегій необхідно розробити стратегічну карту ефективності, тобто систему цільових показників, які б відображали в кількісному вираженні цілі по функціональних сферах діяльності підприємства (фінанси, виробництво, персонал та ін.).

Стратегічна карта ефективності є основою для системи бюджетування. Тобто бюджети мають бути складені таким чином, щоб планові показники досягалися у встановленому періоді.

Рисунок 3.6 Система фінансового оздоровлення, що рекомендується до впровадження на підприємстві АТ «Укрпошта»

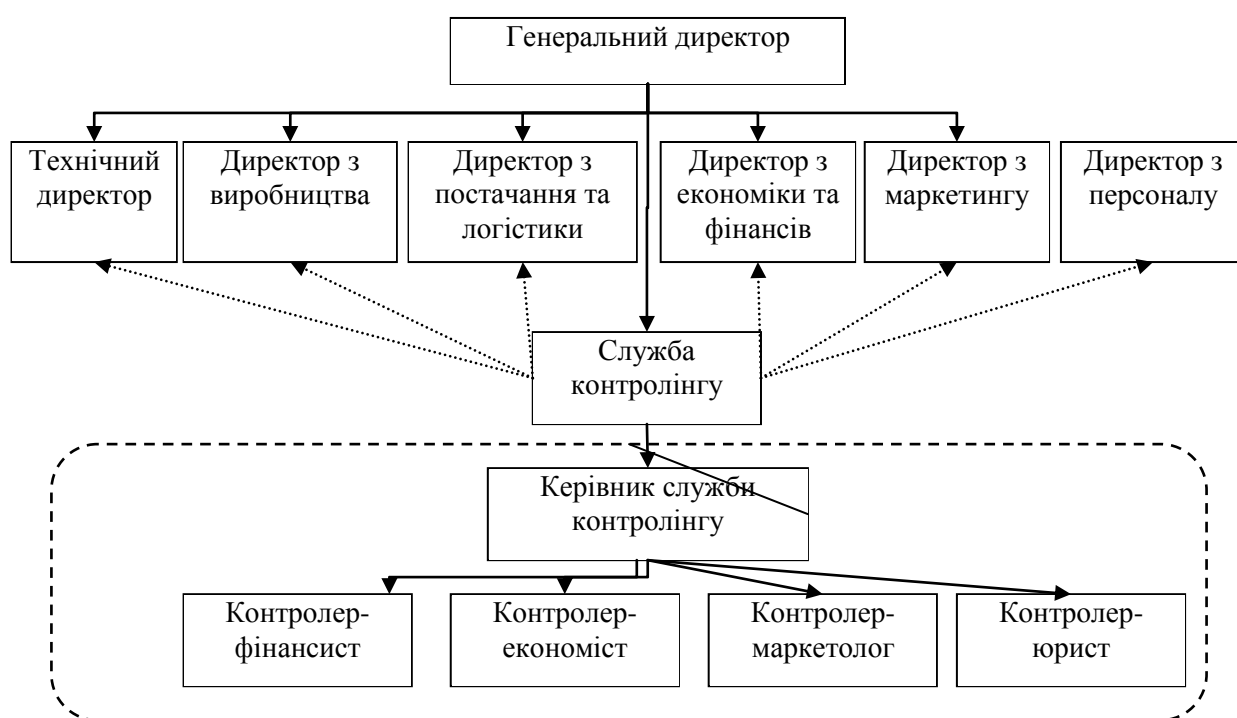
Джерело: авторський підхід

На основі затверджених бюджетів керівники структурних підрозділів здійснюють тактичні заходи, організовують роботу підрозділів таким чином, щоб досягнути зазначених показників. Передбачається, що в процесі ведення управлінського обліку всіма підрозділами, необхідна інформація для аналізу досягнення поставлених цілей формується в інформаційній системі

підприємства. На основі цієї інформації контролери проводять моніторинг різних показників у встановлені терміни (тиждень, місяць, квартал, рік), аналізуючи відхилення та фактори, що до них призвели. На основі отриманої інформації складаються рекомендації щодо усунення дії негативних факторів.

Для фінансового оздоровлення в АТ «Укрпошта» пропонується розглянути два альтернативні варіанти організації служби фінансової безпеки підприємства:

1. Централізована система фінансового оздоровлення. Схема організації служби фінансової безпеки за даного варіанту представлена на рис. 3.7.

Рисунок 3.7 Організація служби фінансової безпеки централізованим способом (фрагмент організаційної структури)

Джерело: авторський підхід

За вище наведеного варіанту створюється окрема служба фінансового оздоровлення, що підпорядковується адміністративному керівництву вищого рівня. Службі функціонально підпорядковуватимуться керівники підрозділів нижчого рівня (та їх структурних підрозділів) щодо надання інформації про стан виконання бюджетів та планових показників. Контролери взаємодіють з керівниками функціональних напрямків – директором.

Таким чином, служба системи фінансового оздоровлення в АТ «Укрпошта» повинна виконувати наступні задачі:

- своєчасно одержувати необхідну для аналізу інформацію з бухгалтерії, фінвідділу, планово-фінансового відділу та служби збуту;
- організовувати за допомогою інших фінансових служб збір додаткової інформації, необхідної їй для аналізу і висновків, але що не міститься в типовій фінансовій та управлінській звітності підприємства;
- впровадити нові процедури збору аналітичної інформації на постійній основі;
- швидко доводити інформацію про відхилення від намічених планів до відома вищого керівництва підприємства.

Згідно даного варіанту в централізованій службі фінансової безпеки передбачається 4 працівника, функції яких представлені в табл. 3.2.

Таблиця 3.2 Склад служби фінансової безпеки та функції працівників за централізованого способу організації служби фінансової безпеки

№	Працівник служби фінансової безпеки	Функції	Відповідальний за контроль ділянки
1	Начальник служби фінансової безпеки	<ul style="list-style-type: none"> - організація роботи підрозділу; - участь у розробці стратегічних цілей організації; - контроль відповідності складених бюджетів стратегічним цілям і стратегічній карті ефективності; - побудова системи інформаційно-правового забезпечення управління. 	Підприємство в цілому, інвестиції
2	Контролер-фінансист		Фінанси
3	Контролер-економіст		Виробництво та неосновні підрозділи
4	Контролер-маркетолог		Маркетинг та збут
5	Контролер-юрист		Юридичний відділ

Джерело: авторський підхід

Розглянемо матрицю відповідальності впровадження організації фінансового оздоровлення на основі централізації в АТ «Укрпошта» наведено в табл. 3.3.

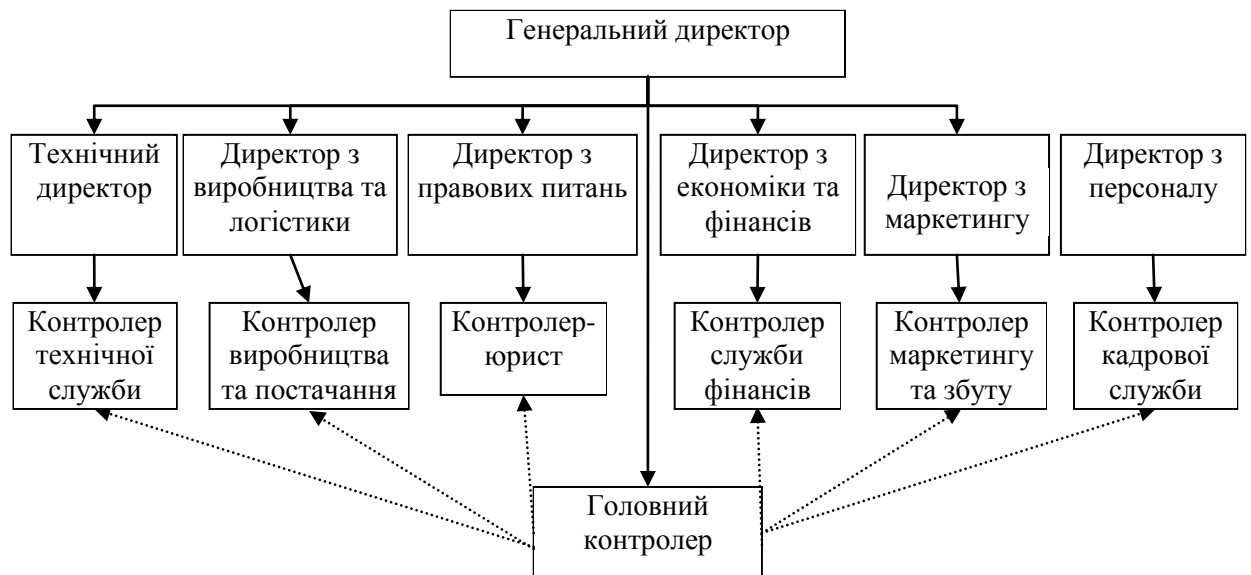
Таблиця 3.3 Матриця відповідальності впровадження організації фінансового оздоровлення на основі централізації в АТ «Укрпошта»

Подія	Вище керівництво підприємства	Начальник служби фінансової безпеки	Контролер	Керівник функціонального підрозділу	Працівники функціонального підрозділу
Розробка карти ефективності (перелік показників)	Р, П	У		У	
Встановлення планового рівня	Р, П	У		У	
Розробка оперативних та тактичних планів		К		Р, П	
Реалізація					В
Контроль відхилень			К	К	
Аналіз відхилень		К	В	У	
Формування рекомендації щодо усунення відхилень		П	В		
Затвердження заходів або зміна планових показників	Р	У			

Р – прийняття рішень; П – підготовка рішень; У – участь у прийнятті рішень; В – виконання рішень; К – контроль.

Джерело: авторський підхід

2. Децентралізована система фінансового оздоровлення. Згідно даного альтернативного варіанту не створюється окремої служби фінансової безпеки. Контролери входять до складу функціональних підрозділів, мають лінійне підпорядкування керівникам підрозділів, та функціональне підпорядкування головному контролеру. Головний контролер підпорядковується Генеральному директору. Схема організації служби фінансової безпеки за даного варіанту представлена на рис. 3.8.

Рисунок 3.8 Організація служби фінансової безпеки децентралізованим способом (фрагмент організаційної структури)

Джерело: авторський підхід

Слід відмітити, що при даній схемі функції контролерів в окремих підрозділів можуть бути суміщені з іншими посадами. Підпорядковуватися всі процеси фінансового оздоровлення будуть керівникам функціональних підрозділів та керівнику служби фінансової безпеки.

Розглянемо матрицю відповідальності впровадження організації фінансового оздоровлення на основі децентралізації в АТ «Укрпошта» наведено в табл. 3.4.

Таблиця 3.4 Матриця відповідальності впровадження організації фінансового оздоровлення на основі децентралізації в АТ «Укрпошта»

Подія	Вище керівництво підприємства	Головний контролер	Керівник функціонального підрозділу	Контролер	Працівники функціонального підрозділу
1	2	3	4	5	6
Розробка карти ефективності (перелік показників)	Р, П	У	У		
Встановлення планового рівня	Р, П	У	У		
Розробка оперативних та тактичних планів		К	Р, П		
Реалізація					В

Продовження Таблиці 3.4

1	2	3	4	5	6
Контроль відхилень		К	К	В	
Аналіз відхилень		К	К	В	
Формування рекомендації щодо усунення відхилень		У, К	К	У, П	
Затвердження заходів або зміна планових показників	Р	У			

Р – прийняття рішень; П – підготовка рішень; У – участь у прийнятті рішень; В – виконання рішень; К – контроль.

Джерело: авторський підхід

Так, децентралізована система управління передбачає те, що в кожному підрозділі працює внутрішній контролер, підпорядковується керівнику підрозділу (лінійна підпорядкованість). Зокрема, керівників та існуючих працівників потрібно додатково навчати на тренінгах. При чому існуючих працівників треба вчити методам та інструментам фінансового оздоровлення «з нуля», так як вони є фахівцями у своїх підрозділах, а не в фінансового оздоровлення.

Слід відмітити, що підсистеми стратегічного фінансового оздоровлення та бюджетування будуть функціонувати практично однаково за обох систем організації системи фінансового оздоровлення.

В результаті розгляду альтернативних варіантів організації служби фінансової безпеки на підприємстві можна виділити наступні їх переваги та недоліки (табл. 3.5).

Таблиця 3.5 Переваги та недоліки організації служби фінансової безпеки децентралізованого підпорядкування

	1 варіант ↓	2 варіант ↓
Переваги	Контролер працює значною мірою самостійно. Інтереси підрозділів підкоряються інтересам центральної служби фінансової безпеки	Контролер працює у команді з керівниками підрозділів

Продовження таблиці 3.5

Недоліки	Якщо блокувати зв'язок підрозділу з головним контролером, то підрозділ одержує зайву самостійність, що небажано	Служба не має бажаної самостійності
----------	---	-------------------------------------

Джерело: авторський підхід

Особливістю впровадження організації фінансового оздоровлення на основі централізації в АТ «Укрпошта» є те, що формування нового підрозділу із нових працівників, які мають стаж роботи контролерами буде більш швидким, ніж в 2-й альтернативі (навчання своїх працівників). Однак, можна передбачити, що при 2 варіанті організацію системи фінансового оздоровлення можна провести більш економно. Впровадження рекомендованих альтернативних проектів вдосконалення служби фінансової безпеки дозволить керувати процесом реалізації соціально-фінансових цілей діяльності АТ «Укрпошта» на всіх рівнях ієрархії. Це досягається завдяки пошуку найважливіших сфер діяльності: обліку, аналізу та планування результатів, контролю, аналізу потенціалу підприємства, пошуку «вузьких місць», зростання підприємства, стратегії просування товару на ринок, управління стратегічним розвитком.

ВИСНОВКИ

Отже, за результатами проведеного дослідження варто зробити відповідні висновки:

Публічне акціонерне товариство «Укрпошта» входить до сфери управління Міністерства інфраструктури України, є правонаступником УДППЗ «Укрпошта» та є національним оператором поштового зв'язку України.

Проаналізовано, що упродовж 2015-2019 рр. відбулося збільшення майна в АТ «Укрпошта» на 3620621 тис. грн. або на 84,46%, що сталося у зв'язку із зростанням необоротних активів підприємства на 1145595 тис. грн. або на 47,23% та оборотних активів на 2664482 тис. грн або на 159,38%. Аналізуючи пасиви АТ «Укрпошта», варто відзначити, що упродовж 2015-2019 рр. спостерігається зростання фінансових ресурсів підприємства на 3620621 тис. грн. або на 84,46%. За 2015-2019 рр. відбулося зменшення частки власного капіталу у загальній структурі капіталу АТ «Укрпошта» – з 52,42% у 2015 р. до 32,27% у 2019 р.

Досліджено, що протягом 2015-2017 рр. спостерігається зростання коефіцієнта абсолютної ліквідності на 0,186; коефіцієнта проміжної ліквідності на 0,061; коефіцієнта загальної ліквідності на 0,032.

Виявлено, що упродовж 2018-2019 рр. спостерігається зменшення рівня фінансової стійкості АТ «Укрпошта», що вказує на низький рівень мобільності активів, недостатню забезпеченість підприємства власними ресурсами. Крім того за 2018-2019 рр. спостерігається скорочення коефіцієнта забезпеченості власним оборотним капіталом, що пов'язано із наявністю нерозподіленого збитку в 2019 році у розмірі 5254038 тис. грн. Коефіцієнт співвідношення виробничих активів до вартості майна АТ «Укрпошта» за 2015-2019 рр. залишався майже на однаковому рівні.

Проаналізовано, що протягом 2015-2019 рр. відбулося зростання рентабельності активів на 4,938%; рентабельності власного капіталу на 14,979%; рентабельності продажу на 5,32%; рентабельності чистих активів на

11,428%; рентабельності оборотних активів на 12,606% – це сталося у зв'язку із збільшенням величини чистого прибутку підприємства (протягом 2015-2019 рр. відбулося зростання чистого прибутку АТ «Укрпошта» на 364531 тис. грн). Зростання чистого прибутку підприємства відбулося у зв'язку із збільшенням потужностей АТ «Укрпошта» у секторі надання послуг поштового зв'язку.

Проведена оцінка прогнозування можливого банкрутства АТ «Укрпошта» за допомогою розрахунку коефіцієнтів Бівера та О. Терещенко на кінець 2019 року вказує на те, що підприємству властива висока ймовірність банкрутства, адже протягом 2016-2018 рр. спостерігаємо збиткову діяльність підприємства, а за 2015-2019 рр. спостерігаємо збільшення величини позикового капіталу підприємства.

З проведеного аналізу поточної діяльності підприємства АТ «Укрпошта» можна зробити висновок, що підприємство на даному етапі розвитку потребує фінансового оздоровлення для проведення більш ефективного управління. Для фінансового оздоровлення в АТ «Укрпошта» пропонуємо розглянути два альтернативні варіанти організації служби фінансової безпеки підприємства. Впровадження рекомендованих альтернативних проектів вдосконалення служби фінансової безпеки дозволить керувати процесом реалізації соціально-фінансових цілей діяльності АТ «Укрпошта» на всіх рівнях ієрархії. Це досягається завдяки пошуку найважливіших сфер діяльності: обліку, аналізу та планування результатів, контролю, аналізу потенціалу підприємства, пошуку «вузьких місць», зростання підприємства, стратегії просування товару на ринок, управління стратегічним розвитком. Додатково розглянуто різноманітні напрямки перерозподілу ресурсів підприємства та можливий варіант зміни структури надходжень АТ «Укрпошта» за рахунок відмови від доставки та виплати пенсій та інших соціальних надходжень.

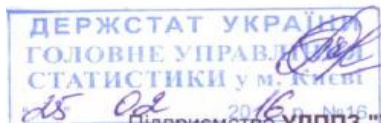
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Фінансовий аналіз: навчальний посібник КНЕУ 2009 Київ - 622 с.
2. Єфімова, О. В. (2012). Фінансовий аналіз. Журнал „Финансы и кредит”. Internet
access:<http://www.finkredit.com/analiz1.html>
3. Ван Хорн Дж. Основи фінансового менеджменту - Вид. 12-е; пер. з англ. - М.: ТОВ «ВД Вільямс», 2008. 1232 с.
4. Ciaran Walsh Key Management ratios - Pearson education- 2003
5. Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика:навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2009. -328 с.
6. Варічева Р.В. Звіт про власний капітал як джерело аудиту операцій з руху власного капіталу
7. Фінансовий аналіз. Тютюнник Ю.М., Тютюнник С.В., Дорогань-Писаренко Л.О
8. Фінансовий аналіз: навчальний посібник./ За заг. ред. Школьніком І. О. К.: Центр учбової літератури, 2016. -368 с.
9. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304 с.
- 10.Литвин Б. М., Стельмах М. В.Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: «Хай Тек Прес», 2008. — 336 с.
- 11.Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник: Вид. 2-ге, перероб. та доп. — Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 472 с.

12. Василь Лисий ДІАЛЕКТИКА І МЕТОДИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ -
Вісник Львів 2010 - с.20-28
http://old.filos.lnu.edu.ua/Visnyk/Filos_V_13/2.pdf
13. Офіційний сайт ПАТ «Укрпошта». URL: <https://ukrposhta.ua/pro-pidpriyemstvo/richni-zviti/>
14. Посохов І. М. Використання системи показників У. Бівера для оцінки ризику банкрутства корпорацій *Вісник СумДУ. Серія "Економіка", №3'2013* С.65-72
15. Фінансова діагностика у системі антикризового управління на підприємствах, монографія, УНІВЕРСУМ – Вінниця, 2006, с.142

ДОДАТКИ

Додаток А

Підприємство УДППЗ "Укрпошта"

Територія

Організаційно-правова форма господарювання Державна

Вид економічної діяльності

Середня кількість працівників 75762 чол.

Адреса, телефон: м.Київ вул.Хрещатик, 22, (044) 323-20-20

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового значення

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПЕГ

за КВЕД

КОДИ

21560045

8039100000

140

53.10

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2015 р.

Форма № 1 за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	49 350	97 417
первісна вартість	1001	89 921	141 992
накопичена амортизація	1002	(40 571)	(44 575)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	144 249	123 217
Основні засоби	1010	1 818 791	1 822 675
первісна вартість	1011	5 279 519	5 368 777
знос	1012	(3 460 728)	(3 546 102)
Інвестиційна нерухомість	1015	6 928	10 675
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	7 805	14 145
знос інвестиційної нерухомості	1017	(6 307)	(8 930)
Довгострокові біологічні активи	1020	---	---
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	1	---
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	(1)	---
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	---	---
інші фінансові інвестиції	1035	4 000	3 162
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3 591	4 263
Відстрочені податкові активи	1045	---	---
Інші необоротні активи	1090	---	---
Необоротні активи, які знаходяться на тимчасово окупованій території		363 068	364 048
Усього за розділом I	1095	2 389 977	2 425 457
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	135 974	130 624
Виробничі запаси	1101	89 505	83 605
Незавершене виробництво	1102	---	4
Готова продукція	1103	8 880	8 767
Товари	1104	37 589	38 248
Поточні біологічні активи	1110	---	---
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	197 575	227 226
первісна вартість		197 580	227 233
накопичена амортизація		(5)	(6)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	12 751	18 707
з бюджетом	1135	9 729	9 436
у тому числі з податку на прибуток	1136	6 918	8 333
з нарахованих доходів	1140	582	3 986
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	42 648	146 570
первісна вартість		42 654	146 580
резерв сумнівних боргів		(6)	(10)
Поточні фінансові інвестиції	1160	---	---
Гроші та їх еквіваленти:			
готівка	1165	2 021 071	1 129 127
рахунки в банках	1166	1 212 630	216 187
Витрати майбутніх періодів	1170	808 441	912 926
Інші оборотні активи	1190	1 616	6 145
Оборотні активи, які знаходяться на тимчасово окупованій території		190 471	189 456
Усього за розділом II	1195	2 612 417	1 861 277
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	---	---
	1300	5 002 394	4 286 734

Пасив		Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4	
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	359 255	359 255	
Капітал у дооцінках	1405	1 423 899	1 400 168	
Додатковий капітал	1410	25 949	53 998	
Резервний капітал	1415	145 103	160 515	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	232 108	273 252	
Неоплачений капітал	1425	----	----	
Вилучений капітал	1430	----	----	
Усього за розділом I	1 495	2 186 314	2 247 188	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	19 710	31 744	
Довгострокові кредити банків	1510	134 033	192 198	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	----	----	
Довгострокові забезпечення	1520	----	----	
Цільове фінансування	1525	----	----	
Усього за розділом II	1 595	153 743	223 942	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	----	----	
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	----	11 808	
товари, роботи, послуги	1615	126 335	130 452	
розрахунки з бюджетом	1620	24 682	25 923	
у тому числі з податку на прибуток	1621	----	----	
розрахунками зі страхування	1625	34 683	42 343	
розрахунками з оплати праці	1630	80 352	87 640	
одержаними авансами	1635	118 237	182 025	
Поточні забезпечення	1660	53 673	97 921	
Доходи майбутніх періодів	1665	----	----	
Інші поточні зобов'язання	1690	2 224 375	1 237 492	
Усього за розділом III	1 695	2 662 337	1 815 604	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утриманими для продажу, та групами вибуття				
	1700	----	----	
БАЛАНС	1 900	5 002 394	4 286 734	

Керівник

Головний бухгалтер

І.В. Ткачук

О.В. Джафаров

24 лютого 2016 р.

Підприємство УДППЗ "Укрпошта"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ

21560045

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2015 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 902 454	3 697 306
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 619 626)	(3 433 868)
Валовий: <i>прибуток</i>	2090	282 828	263 438
<i>збиток</i>	2095		
Інші операційні доходи	2120	448 352	237 060
Адміністративні витрати	2130	(138 948)	(129 834)
Витрати на збут	2150	(133 357)	(126 710)
Інші операційні витрати	2180	(414 796)	(224 315)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
<i>прибуток</i>	2190	44 079	19 639
<i>збиток</i>	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	----	----
Інші фінансові доходи	2220	189	1 515
Інші доходи	2240	29 184	6 186
Фінансові витрати	2250	(19 452)	(9 809)
Втрати від участі в капіталі	2255	----	----
Інші витрати	2270	(960)	(2 328)
Фінансовий результати до оподаткування:			
<i>прибуток</i>	2290	53 040	15 203
<i>збиток</i>	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(12 214)	(19 353)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	----	----
Чистий фінансовий результат:			
<i>прибуток</i>	2350	40 826	----
<i>збиток</i>	2355		4 150

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	(1 536)	2 155
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	----	----
Накопичені курсові різниці	2410	----	----
Частка іншого сукупного доходу від асоційованих та спільних підприємств	2415	----	----
Інший сукупний дохід	2445	28 483	1 049
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	26 947	3 204
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	35	16
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	26 982	3 220
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	67 808	(930)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	432 290	391 200
Витрати на оплату праці	2505	1 991 110	1 941 323
Відрахування на соціальні заходи	2510	739 317	706 456
Амортизація	2515	123 548	133 092
Інші операційні витрати	2520	936 813	641 511
Разом	2550	4 223 078	3 813 582

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	----	----
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	----	----
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	2610	----	----
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	2615	----	----
Дивіденди на одну просту акцію	2650	----	----

Керівник

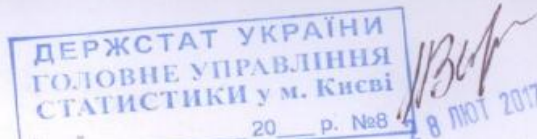
Головний бухгалтер

І.В. Ткачук

О.В. Джафаров

24 лютого 2016 р.Романяк Н.
279-91-21

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

21560045

8039100000

140

53.10

Підприємство **УДППЗ "Укрпошта"**

Територія

Організаційно-правова форма господарювання **Державна**

Вид економічної діяльності

Середня кількість працівників **74623 чол.**

Адреса, телефон: м.Київ вул.Хрещатик, 22, (044) 323-20-20

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного значення

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1 за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	97 298	594 461
первісна вартість	1001	141 660	601 888
накопичена амортизація	1002	(44 362)	(7 427)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	123 304	221 832
Основні засоби	1010	1 822 498	7 160 567
первісна вартість	1011	5 367 350	7 369 860
знос	1012	(3 544 852)	(209 293)
Інвестиційна нерухомість	1015	10 675	28 841
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	14 145	----
знос інвестиційної нерухомості	1017	(8 930)	----
Довгострокові біологічні активи	1020	----	----
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	----	----
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	----	----
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	----	----
інші фінансові інвестиції	1035	3 162	5 497
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	4 196	1 347
Відстрочені податкові активи	1045	----	----
Інші необоротні активи	1090	----	----
Необоротні активи, які знаходяться на тимчасово окупованій території		364 190	362 314
Усього за розділом I	1095	2 425 323	8 374 859
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	130 419	138 093
Виробничі запаси	1101	83 626	92 119
Незавершене виробництво	1102	4	1
Готова продукція	1103	8 767	6 780
Товари	1104	38 022	39 193
Поточні біологічні активи	1110	----	----
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	227 296	296 555
первісна вартість		227 302	296 593
накопичена амортизація		(6)	(38)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	18 693	18 709
з бюджетом	1135	23 556	15 402
у тому числі з податку на прибуток	1136	8 334	----
з нарахованих доходів	1140	3 986	4 456
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	145 439	69 547
первісна вартість		145 449	69 608
резерв сумнівних боргів		(10)	(61)
Поточні фінансові інвестиції	1160	----	----
Гроші та їх еквіваленти:			
готівка	1165	1 114 884	1 559 414
рахунки в банках	1166	201 944	283 143
	1167	912 926	1 276 258
Витрати майбутніх періодів	1170	----	----
Інші оборотні активи	1190	6 035	9 146
Оборотні активи, які знаходяться на тимчасово окупованій території		111 226	107 109
Усього за розділом II	1195	1 781 534	2 218 431
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
вибуття	1200	----	----
Баланс	1300	4 206 857	10 593 290

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	359 255	359 255
Капітал у дооцінках	1405	1 399 582	6 461 557
Додатковий капітал	1410	54 297	53 803
Резервний капітал	1415	160 515	160 515
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	274 016	130 282
Неоплачений капітал	1425	----	----
Вилучений капітал	1430	----	----
Усього за розділом I	1 495	2 247 665	7 165 412
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	31 744	1 054 353
Довгострокові кредити банків	1510	192 198	150 251
Інші довгострокові зобов'язання	1515	----	----
Довгострокові забезпечення	1520	----	----
Цільове фінансування	1525	----	----
Довгострокові зобов'язання і забезпечення філіалів, які знаходяться на тимчасово окупованій території		595	595
Усього за розділом II	1 595	224 537	1 205 199
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	----	----
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	11 808	80 872
товари, роботи, послуги	1615	128 444	155 320
розрахунки з бюджетом	1620	25 482	50 540
у тому числі з податку на прибуток	1621	----	10 081
розрахунками зі страхування	1625	39 424	29 518
розрахунками з оплати праці	1630	81 085	116 360
одержаними авансами	1635	174 562	177 675
Поточні забезпечення	1660	94 425	160 004
Доходи майбутніх періодів	1665	----	----
Інші поточні зобов'язання	1690	1 089 001	1 365 088
Поточні зобов'язання і забезпечення філіалів, які знаходяться на тимчасово окупованій території		90 424	87 302
Усього за розділом III	1 695	1 734 655	2 222 679
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утриманими для продажу, та групами вибуття			
	1700	----	----
БАЛАНС	1 900	4 206 857	10 593 290

Керівник

Головний бухгалтер

О.Г. Чернявський

Н.М. Сердюк

лютого 2017 р.

ДЕРЖСТАТ УКРАЇНИ
 ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ
 Підприємство **УДППЗ "Укрпошта" Кисві**
 20 р. №8

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ

КОДИ
 21560045

28 ЛЮТ 2017
 Вис

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за 2016 рік

Форма № 2

Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4 483 659	3 902 454
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4 190 939)	(3 619 626)
Валовий: <i>прибуток</i>	2090	292 720	282 828
<i>збиток</i>	2095	----	----
Інші операційні доходи	2120	272 243	448 352
Адміністративні витрати	2130	(207 794)	(138 948)
Витрати на збут	2150	(141 981)	(133 357)
Інші операційні витрати	2180	(269 768)	(414 796)
Фінансовий результат від операційної діяльності: <i>прибуток</i>	2190	0	44 079
<i>збиток</i>	2195	(54 580)	----
Дохід від участі в капіталі	2200	----	----
Інші фінансові доходи	2220	2 218	189
Інші доходи	2240	31 119	29 184
Фінансові витрати	2250	(24 958)	(19 452)
Втрати від участі в капіталі	2255	----	----
Інші витрати	2270	(141 805)	(960)
Фінансовий результати до оподаткування: <i>прибуток</i>	2290	----	53 040
<i>збиток</i>	2295	(188 006)	----
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	26 536	(12 214)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	----	----
Чистий фінансовий результат: <i>прибуток</i>	2350	----	40 826
<i>збиток</i>	2355	(161 470)	----

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	6 149 162	(1 536)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	----	----
Накопичені курсові різниці	2410	----	----
Частка іншого сукупного доходу від асоційованих та спільних підприємств	2415	----	----
Інший сукупний дохід	2445	89	28 483
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	6 149 251	26 947
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	1 069 076	(35)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	5 080 175	26 982
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	4 918 705	67 808

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	482 598	432 290
Витрати на оплату праці	2505	2 487 682	1 991 110
Відрахування на соціальні заходи	2510	550 924	739 317
Амортизація	2515	336 932	123 548
Інші операційні витрати	2520	873 964	936 813
Разом	2550	4 732 100	4 223 078

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	----	----
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	----	----
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	2610	----	----
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	2615	----	----
Дивіденди на одну просту акцію	2650	----	----

Керівник

Головний бухгалтер

О.Г. Чернявський

Н.М. Сердюк

28 лютого 2017 р.

Тетеря

АТ "Укрпошта"
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство: АТ "Укрпошта"
 Територія: Україна, м. Київ, Шевченківський р-н
 Організаційно-правова форма господарювання: Державна акціонерна компанія (товариство)
 Вид економічної діяльності: Діяльність національної пошти
 Середня кількість працівників: 73 373
 Адреса, телефон: вул. Хрещатик 22, Київ
 Одиниця виміру: тис. грн., без десяткового знаку
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за Міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

		Форма № 1	Код за ДКУД	1801001
АКТИВ	Прим.	Код рядка	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2017 р. (скориговано – див. Примітку 6)
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	27 658	35 965
первісна вартість		1001	112 519	122 831
амортизація		1002	(84 861)	(86 866)
Незавершені капітальні інвестиції	9	1005	154 469	302 426
Основні засоби	9	1010	3 160 759	3 160 356
первісна вартість		1011	4 210 579	4 401 533
знос		1012	(1 049 820)	(1 241 177)
Інвестиційна нерухомість		1015	11 685	13 435
первісна вартість		1016	11 685	13 435
знос		1017	-	-
Інші фінансові інвестиції		1035	5 497	12 399
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	1 347	522
Відстрочені податкові активи		1045	-	-
Необоротні активи на окупованих територіях	13	1091	362 314	362 314
Резерв під знецінення необоротних активів на окупованих територіях		1092	(362 314)	(362 314)
Усього за розділом I		1095	3 361 415	3 525 103
II. Оборотні активи				
Запаси	10	1100	138 093	235 736
виробничі запаси		1101	92 119	136 213
незавершене виробництво		1102	1	-
готова продукція		1103	6 780	7 724
товари		1104	39 193	91 799
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	11	1125	709 222	834 658
первісна вартість		1125.1	717 586	848 177
резерв під знецінення		1125.2	(8 364)	(13 519)
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	11	1130	18 709	24 900
з бюджетом		1135	15 402	15 791
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
з нарахованих доходів		1140	4 456	3 732
Інша поточна дебіторська заборгованість	11	1155	65 026	95 681
первісна вартість		1155.1	65 087	100 915
резерв під знецінення		1155.2	(61)	(5 234)
Грошові кошти та їх еквіваленти	12	1165	1 559 413	2 982 647
Готівка		1166	283 143	374 635
Поточні рахунки у банку		1167	1 276 270	2 608 012
Інші оборотні активи		1190	10 877	18 947
Оборотні активи на окупованих територіях	13	1191	107 109	109 757
Резерв під знецінення оборотних активів на окупованих територіях		1192	(107 109)	(109 757)
Усього за розділом II		1195	2 521 198	4 212 092
Баланс		1300	5 882 613	7 737 195

Баланс (Звіт про фінансовий стан) (продовження)

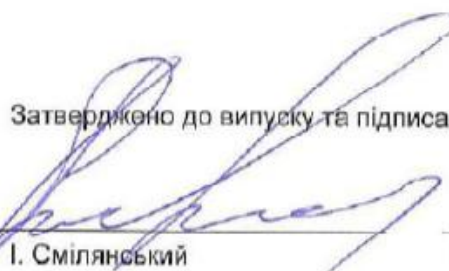
Форма № 1

Код за ДКУД

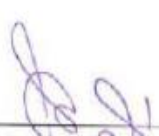
1801001

ПАСИВ	Прим.	Код рядка	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2017 р. (скориговано – див. Примітку 6)
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	14	1400	1 264 559	6 518 597
Ефект корпоратизації		1419	-	(5 254 038)
Нерозподілений прибуток		1420	1 711 680	1 534 200
Усього за розділом I		1495	2 976 239	2 798 759
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	27	1500	277 360	235 400
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	15	1515	-	27 250
Усього за розділом II		1595	277 360	262 650
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	15	1600	290 973	323 878
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	15	1610	-	38 189
товари, роботи, послуги	16	1615	274 830	496 625
розрахунками з бюджетом		1620	59 871	57 289
у тому числі з податку на прибуток		1621	10 081	35
розрахунками зі страхування		1625	29 518	38 906
розрахунками з оплати праці		1630	116 360	137 355
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	31 483	26 626
Нарахування та інші забезпечення	17	1660	160 004	222 557
Доходи майбутніх періодів	18	1665	212 514	286 714
Інші поточні зобов'язання	19	1690	1 341 615	3 047 847
Поточні зобов'язання на окупованих територіях	13	1691	111 846	-
Усього за розділом III		1695	2 629 014	4 675 786
БАЛАНС		1900	5 882 613	7 737 195

Затверджено до випуску та підписано 13 березня 2019 року.

 І. Смілянський
 Генеральний директор

 М. Палій
 Заступник генерального
 директора з фінансових
 питань

 Н. Сердюк
 Головний бухгалтер

Підприємство: АТ "Укрпошта"

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2017 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2017 рік (скориговано – див. Примітку 6)	За попередній період попереднього року 2016 рік
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	20	2000	5 377 253	4 590 576
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	21	2050	(5 198 099)	(4 106 203)
Валовий:				
Прибуток		2090	179 154	484 373
Збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи	26	2120	299 855	122 384
Адміністративні витрати	23	2130	(361 655)	(203 684)
Витрати на збут	22	2150	(227 014)	(140 628)
Інші операційні витрати	24	2180	(102 962)	(255 735)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток		2190	-	6 710
Збиток		2195	(212 622)	-
Інші фінансові доходи		2220	35 170	26 332
Інші доходи		2240	8 097	5 383
Фінансові витрати	25	2250	(34 802)	(58 853)
Інші витрати		2270	(15 283)	(39 367)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	-	-
Збиток		2295	(219 440)	(59 795)
(Витрати) дохід з податку на прибуток	27	2300	41 960	(591)
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток		2350	-	-
Збиток		2355	(177 480)	(60 386)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2017 рік (скориговано – див. Примітку 6)	За попередній період попереднього року 2016 рік
1		2	3	4
Переоцінка необоротних активів		2400	-	-
Інший сукупний дохід		2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	(177 480)	(60 386)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2017 рік
(продовження)

Форма № 2
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2017 рік (скориговано – див. Примітку 6)	За попередній період попереднього року 2016 рік
1		2	3	4
Матеріальні витрати		2500	507 853	494 930
Витрати на оплату праці		2505	3 350 848	2 487 682
Відрахування на соціальні заходи		2510	808 216	550 924
Знос/амортизація		2515	195 021	165 904
Інші операційні витрати		2520	1 027 792	1 006 010
Разом		2550	5 889 730	4 706 250

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2017 рік (скориговано – див. Примітку 6)	За попередній період попереднього року 2016 рік
1		2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій		2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

Затверджено до випуску та підписано 13 березня 2019 року.

І. Смілянський
Генеральний директор

М. Палій
Заступник генерального
директора з фінансових
питань

Н. Сердюк
Головний бухгалтер

Додаток Д

АТ "Укрпошта"
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 Усі суми наведені у тисячах гривень

Підприємство: АТ "Укрпошта"
 Територія: Україна, м. Київ, Шевченківський р-н
 Організаційно-правова форма господарювання: Державна акціонерна компанія (товариство)
 Вид економічної діяльності: Діяльність національної пошти
 Середня кількість працівників: 70 129
 Адреса, телефон: вул. Хрещатик 22, Київ
 Одиниця виміру: тис. грн., без десяткового знаку
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за Міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив	Прим.	Форма № 1	Код за ДКУД	1801001
		Код рядка	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2018 р.
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	35 965	28 402
первісна вартість		1001	122 831	119 063
амортизація		1002	(86 866)	(90 661)
Незавершені капітальні інвестиції	9	1005	302 426	85 738
Основні засоби	9	1010	3 160 356	3 424 096
первісна вартість		1011	4 401 533	4 946 099
знос		1012	(1 241 177)	(1 522 003)
Інвестиційна нерухомість		1015	13 435	14 937
первісна вартість		1016	13 435	14 937
знос		1017	-	-
Інші фінансові інвестиції		1035	12 399	13 372
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	522	455
Відстрочені податкові активи		1045	-	-
Усього за розділом I		1095	3 525 103	3 567 000
II. Оборотні активи				
Запаси	10	1100	235 736	235 837
виробничі запаси		1101	136 213	159 774
незавершене виробництво		1102	-	1 081
готова продукція		1103	7 724	7 064
товари		1104	91 799	67 918
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	11	1125	834 658	158 358
первісна вартість		1125,1	848 177	183 982
резерв під знецінення		1125,2	(13 519)	(25 624)
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	11	1130	24 900	22 402
з бюджетом	11	1135	15 791	25 794
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
з нарахованих доходів	11	1140	3 732	5 453
Інша поточна дебіторська заборгованість	11	1155	95 681	138 635
первісна вартість		1155,1	100 915	151 564
резерв під знецінення		1155,2	(5 234)	(12 929)
Грошові кошти та їх еквіваленти	12	1165	2 982 647	1 846 931
Готівка		1166	374 635	169 106
Поточні рахунки у банку		1167	2 608 012	1 677 825
Інші оборотні активи		1190	18 947	28 444
Усього за розділом II		1195	4 212 092	2 461 854
Баланс		1300	7 737 195	6 028 854

Баланс (Звіт про фінансовий стан) (продовження)

		Форма № 1	Код за ДКУД	1801001
Пасив	Прим.	Код рядка	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2018 р.
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	14	1400	6 518 597	6 518 597
Ефект переоцінки при корпоратизації	14	1416	(5 254 038)	(5 254 038)
Нерозподілений прибуток		1420	1 534 200	1 003 366
Усього за розділом I		1495	2 798 759	2 267 925
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	28	1500	235 400	114 263
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	15	1515	27 250	72 328
Усього за розділом II		1595	262 650	186 591
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	15	1600	323 878	112 627
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	15	1610	38 189	65 993
товари, роботи, послуги	16	1615	496 625	541 590
розрахунками з бюджетом		1620	57 289	94 929
у тому числі з податку на прибуток		1621	35	14 329
розрахунками зі страхування		1625	38 906	36 285
розрахунками з оплати праці		1630	137 355	154 033
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	26 626	106 818
Нарахування та інші забезпечення	17	1660	222 557	330 188
Доходи майбутніх періодів	18	1665	286 714	364 277
Інші поточні зобов'язання	19	1690	3 047 647	1 767 598
Усього за розділом III		1695	4 675 786	3 574 338
БАЛАНС		1900	7 737 195	6 028 854

Затверджено до випуску та підписано 16 грудня 2019 року.

 І. Смілянський
 Генеральний директор

 М. Палій
 Заступник генерального
 директора з фінансових
 питань

 Н. Сердюк
 Головний бухгалтер

Підприємство: АТ "Укрпошта"
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2018 рік	За попередній період попереднього року (після зміни презентації – див. Прим. 3)
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	20	2000	6 791 536	5 405 784
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	21	2050	(6 364 050)	(4 917 253)
Валовий:				
Прибуток		2090	427 486	488 531
Збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи	27	2120	43 292	271 324
Адміністративні витрати	23	2130	(817 456)	(707 764)
Витрати на збут	22	2150	(180 418)	(161 751)
Інші операційні витрати	24	2180	(130 672)	(96 231)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток		2190	-	-
Збиток		2195	(657 768)	(205 891)
Інші фінансові доходи	25	2220	154 474	35 170
Інші доходи		2240	1 309	8 097
Фінансові витрати	26	2250	(107 204)	(34 802)
Інші витрати		2270	(17 805)	(22 014)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	-	-
Збиток		2295	(626 994)	(219 440)
(Витрати) дохід з податку на прибуток	28	2300	119 213	41 960
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток		2350	-	-
Збиток		2355	(507 781)	(177 480)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2018 рік	За попередній період попереднього року 2017 рік
1		2	3	4
Переоцінка необоротних активів		2400	-	-
Інший сукупний дохід		2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	(507 781)	(177 480)

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік
(продовження)**

Форма № 2

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2018 рік	За попередній період попереднього року 2017 рік (після зміни презентації – див. Прим. 3)
1		2	3	4
Матеріальні витрати		2500	616 404	526 688
Витрати на оплату праці		2505	4 282 103	3 350 848
Відрахування на соціальні заходи		2510	1 019 201	808 216
Знос/амортизація та знецінення		2515	291 710	210 357
Інші операційні витрати		2520	1 171 151	899 765
Собівартість реалізованих товарів		2530	112 027	87 125
Разом		2550	7 492 596	5 882 999

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2018 рік	За попередній період попереднього року 2017 рік
1		2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	-	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

Затверджено до випуску та підписано 16 грудня 2019 року.

І. Смілянський
Генеральний директор

М. Палій
Заступник генерального
директора з фінансових
питань

Н. Сердюк
Головний бухгалтер

Додаток Ж

Підприємство: АТ «Укрпошта»
 Територія: Україна, м. Київ, Шевченківський р-н
 Організаційно-правова форма господарювання: Державна акціонерна компанія (товариство)
 Вид економічної діяльності: Діяльність національної пошти
 Середня кількість працівників: 64 655
 Адреса, телефон: вул. Хрещатик 22, Київ
 Одиниця виміру: тис. грн., без десяткового знаку
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за Міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

		Форма № 1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Прим.	Код рядка	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2019 р.
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000	28 402	25 037
первісна вартість		1001	119 063	119 590
амортизація		1002	(90 661)	(94 553)
Незавершені капітальні інвестиції	9	1005	85 738	38 416
Основні засоби	9	1010	3 424 096	3 305 771
первісна вартість		1011	4 946 099	5 066 378
знос		1012	(1 522 003)	(1 760 607)
Інвестиційна нерухомість	9	1015	14 937	187 724
первісна вартість		1016	14 937	187 724
знос		1017	-	-
Інші фінансові інвестиції		1035	13 372	13 816
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040	455	288
Відстрочені податкові активи		1045	-	-
Усього за розділом I		1095	3 567 000	3 571 052
II. Оборотні активи				
Запаси	10	1100	235 837	195 381
виробничі запаси		1101	159 774	123 546
незавершене виробництво		1102	1 081	2 606
готова продукція		1103	7 064	8 422
товари		1104	67 918	60 807
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	11	1125	158 358	275 050
первісна вартість		1125,1	183 982	307 690
резерв під знецінення		1125,2	(25 624)	(32 640)
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	11	1130	22 402	19 097
з бюджетом	11	1135	25 794	10 143
у тому числі з податку на прибуток		1136	-	-
з нарахованих доходів	11	1140	5 453	8 335
Інша поточна дебіторська заборгованість	11	1155	138 635	126 678
первісна вартість		1155,1	151 564	144 050
резерв під знецінення		1155,2	(12 929)	(17 372)
Грошові кошти та їх еквіваленти	12	1165	1 846 931	3 675 137
Готівка		1166	169 106	210 346
Поточні рахунки у банку		1167	1 677 825	3 464 791
Інші оборотні активи		1190	28 444	26 482
Усього за розділом II		1195	2 461 854	4 336 303
Баланс		1300	6 028 854	7 907 355

Баланс (Звіт про фінансовий стан) (продовження)

		Форма № 1	Код за ДКУД	1801001
Пасив	Прим.	Код рядка	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2019 р.
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	14	1400	6 518 597	6 518 597
Ефект переоцінки при корпоратизації	14	1416	(5 254 038)	(5 254 038)
Нерозподілений прибуток		1420	1 003 366	1 287 116
Усього за розділом I		1495	2 267 925	2 551 675
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	28	1500	114 263	208 119
Довгострокові кредити банків		1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	15	1515	72 328	196 745
Усього за розділом II		1595	186 591	404 864
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	15	1600	112 627	41 939
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	15	1610	65 993	98 902
товари, роботи, послуги	16	1615	541 590	541 110
розрахунками з бюджетом		1620	94 929	94 574
у тому числі з податку на прибуток		1621	14 329	124
розрахунками зі страхування		1625	36 285	49 526
розрахунками з оплати праці		1630	154 033	179 259
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами		1635	106 818	50 972
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з акціонером	14	1640	-	121 607
Нарахування та інші забезпечення	17	1660	330 188	424 173
Доходи майбутніх періодів	18	1665	364 277	401 630
Інші поточні зобов'язання	19	1690	1 767 598	2 947 124
Усього за розділом III		1695	3 574 338	4 950 816
БАЛАНС		1900	6 028 854	7 907 355

атверджено до випуску та підписано 26 червня 2020 року.

І. Смілянський
Генеральний директор

М.Палій
Заступник генерального
директора з фінансових
питань

І. Куц
Головний бухгалтер

Підприємство: АТ «Укрпошта»
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2019 рік	За попередній період попереднього року (після зміни презентації – див. Прим. 3)
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	20	2000	7 777 843	6 635 591
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	21	2050	(6 596 957)	(6 207 604)
Валовий:				
Прибуток		2090	1 180 886	427 987
Збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи	27	2120	713 311	179 319
Адміністративні витрати	23	2130	(1 014 143)	(915 553)
Витрати на збут	22	2150	(188 026)	(238 767)
Інші операційні витрати	24	2180	(190 374)	(110 754)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
Прибуток		2190	501 654	-
Збиток		2195	-	(657 768)
Інші фінансові доходи	25	2220	91 419	154 474
Інші доходи		2240	2 579	1 309
Фінансові витрати	26	2250	(74 048)	(107 204)
Інші витрати		2270	(22 391)	(17 805)
Фінансовий результат до оподаткування:				
Прибуток		2290	499 213	-
Збиток		2295	-	(626 994)
(Витрати) дохід з податку на прибуток	28	2300	(93 856)	119 213
Чистий фінансовий результат:				
Прибуток		2350	405 357	-
Збиток		2355	-	(507 781)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2019 рік	За попередній період попереднього року - 2018 рік
1		2	3	4
Переоцінка необоротних активів		2400	-	-
Інший сукупний дохід		2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування		2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом		2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування		2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)		2465	405 357	(507 781)

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік
(продовження)**

Форма № 2

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2019 рік	За попередній період попереднього року (після зміни презентації – див. Прим. 3)
1		2	3	4
Матеріальні витрати		2500	555 274	616 404
Витрати на оплату праці		2505	4 691 193	4 282 103
Відрахування на соціальні заходи		2510	1 105 498	1 019 201
Знос/амортизація		2515	290 590	291 710
Інші операційні витрати		2520	1 252 050	1 151 233
Собівартість реалізованих товарів		2530	94 895	112 027
Разом		2550	7 989 500	7 472 678

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Прим.	Код рядка	За звітний період - 2019 рік	За попередній період попереднього року - 2018 рік
1		2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій		2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій		2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію		2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію		2650	-	-

Затверджено до випуску та підписано 26 червня 2020 року.

І. Смілянський
Генеральний директор

М.Палій
Заступник генерального
директора з фінансових
питань

І. Куц
Головний бухгалтер

Додаток 3

Показники	2007		2008		2009		2010		2011		2012	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Активи												
Необоротні активи	574324	15.32	2094927	45.63	2170747	48.43	2196390	47.10	2188213	49.35	2317593	49.69
Оборотні активи	3173394	84.64	2494043	54.32	2310167	51.54	2465860	52.88	2242938	50.58	2342699	50.23
- запаси	87566	2.34	93044	2.03	83424	1.86	126762	2.72	94833	2.14	146316	3.14
- дебіторська заборгованість	30317	0.81	36298	0.79	45433	1.01	48189	1.03	65003	1.47	156483	3.36
- грошові кошти	2874258	76.66	2215404	48.25	2121164	47.32	2207272	47.33	2029375	45.77	2005705	43.00
- інші оборотні активи	181253	4.83	149297	3.25	60146	1.34	83637	1.79	7044	0.16	5873	0.13
Інші активи	1598	0.04	2517	0.05	1431	0.03	916	0.02	3097	0.07	3652	0.08
Всього активів	3749316	100	4591487	100	4482345	100	4663166	100	4434248	100	4663944	100

Показники	2007		2008		2009		2010		2011		2012	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Пасиви												
Власний капітал	509583	13.591	2035478	44.33	2135207	47.64	2180156	46.75	1839250	41.48	1911001	40.97
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	66405	1.7711	58076	1.26	41724	0.93	52655	1.13	370610	8.36	339074	7.27
Поточні зобов'язання	3089540	82.403	2406642	52.42	2200434	49.09	2330373	49.97	2115200	47.70	2312920	49.59
- короткострокові кредити банків	13829	0.3688	20000	0.44	13847	0.31	0	0.00	0	0.00	0	0.00
- поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	-		-		-		-		-		-	
- кредиторська заборгованість	94338	2.5161	143305	3.12	95370	2.13	169582	3.64	131234	2.96	254307	5.45
- інші поточні зобов'язання	2981373	79.518	2243337	48.86	2091217	46.65	2160791	46.34	1983966	44.74	2058613	44.14
Інші пасиви	83788	2.2348	91291	1.99	104980	2.34	99982	2.14	109188	2.46	100949	2.16
Всього пасивів	3749316	100	4591487	100	4482345	100	4663166	100	4434248	100	4663944	100

Показники	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Активи														
Необоротні активи	2384447	30.15	2391328	66.05	2425457	56.6	8374859	79.06	3525103	45.56	3567000	59.17	3571052	45.16
Оборотні активи	3235524	40.92	2612117	72.15	1671821	39	2111322	19.93	4212092	54.44	2461854	40.83	4336303	54.84
- запаси	167905	2.12	136749	3.78	130624	3.05	138093	1.3	235736	3.05	235837	3.91	195381	2.47
- дебіторська заборгованість	223092	2.82	262895	7.26	405925	9.47	404669	3.82	974762	12.6	350642	5.82	439303	5.56
- грошові кошти	2837362	35.88	2021071	55.82	1129127	26.3	1559414	14.72	2982647	38.55	1846931	30.63	3675137	46.48
- інші оборотні активи	7165	0.09	191402	5.29	6145	0.14	9146	0.09	18947	0.24	28444	0.47	26482	0.33
Інші активи	0	0.00	0	0.00	189456	4.42	107109	1.01	0	0	0	0	0	0
Всього активів	5619971	100	5003445	100	4286734	100	10593290	100	7737195	100	6028854	100	7907355	100

Показники	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Пасиви														
Власний капітал	2201250	39.17	2190316	43.78	2247188	52.42	7165412	67.64	2798759	36.17	2267925	37.62	2551675	32.27
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	17212	0.31	152264	3.04	223942	5.22	1205199	11.38	262650	3.39	186591	3.09	404864	5.12
Поточні зобов'язання	3401509	60.53	2660865	53.18	1815604	42.35	2135377	20.16	4389072	56.73	3210061	53.24	4549186	57.53
- короткострокові кредити банків	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	323878	4.19	112627	1.87	41939	0.53
- поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0	0.00	0	0.00	11808	0.28	80872	0.76	38189	0.49	65993	1.09	98902	1.25
- кредиторська заборгованість	416013	7.40	384072	7.68	566304	13.21	689417	6.51	979358	12.66	1263843	20.96	1339614	16.94
- інші поточні зобов'язання	2985496	53.12	2276793	45.50	1237492	28.87	1365088	12.89	3047647	39.39	1767598	29.32	3068731	38.81
Інші пасиви	0	0.00	0	0.00	0	0.00	87302	0.82	286714	3.71	364277	6.04	401630	5.08
Всього пасивів	5619971	100	5003445	100	4286734	100	10593290	100	7737195	100	6028854	100	7907355	100

Показники	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Активи													
Необоротні активи	574324	2094927	2170747	2196390	2188213	2317593	2384447	2391328	2425457	8374859	3525103	3567000	3571052
Оборотні активи	3173394	2494043	2310167	2465860	2242938	2342699	3235524	2612117	1671821	2111322	4212092	2461854	4336303
- запаси	87566	93044	83424	126762	94833	146316	167905	136749	130624	138093	235736	235837	195381
- дебіторська заборгованість	30317	36298	45433	48189	65003	156483	223092	262895	405925	404669	974762	350642	439303
- грошові кошти	2874258	2215404	2121164	2207272	2029375	2005705	2837362	2021071	1129127	1559414	2982647	1846931	3675137
- інші оборотні активи	181253	149297	60146	83637	7044	5873	7165	191402	6145	9146	18947	28444	26482
Інші активи	1598	2517	1431	916	3097	3652	0	0	189456	107109	0	0	0
Всього активів	3749316	4591487	4482345	4663166	4434248	4663944	5619971	5003445	4286734	1.1E+07	7737195	6028854	7907355

Пасиви													
Власний капітал	509583	2035478	2135207	2180156	1839250	1911001	2201250	2190316	2247188	7165412	2798759	2267925	2551675
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	66405	58076	41724	52655	370610	339074	17212	152264	223942	1205199	262650	186591	404864
Поточні зобов'язання	3089540	2406642	2200434	2330373	2115200	2312920	3401509	2660865	1815604	2135377	4389072	3210061	4549186
- короткострокові кредити банків	13829	20000	13847	0	0	0	0	0	0	0	323878	112627	41939
- поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	-	-	-	-	-	-	0	0	11808	80872	38189	65993	98902
- кредиторська заборгованість	94338	143305	95370	169582	131234	254307	416013	384072	566304	689417	979358	1263843	1339614
- інші поточні зобов'язання	2981373	2243337	2091217	2160791	1983966	2058613	2985496	2276793	1237492	1365088	3047647	1767598	3068731
Інші пасиви	83788	91291	104980	99982	109188	100949	0	0	0	87302	286714	364277	401630
Всього пасивів	3749316	4591487	4482345	4663166	4434248	4663944	5619971	5003445	4286734	1.1E+07	7737195	6028854	7907355

Назва показника	Формула для розрахунку	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти / Поточні зобов'язання	0.926	0.941	0.955	0.953	0.911	0.848	0.801	0,622	0,73	0,68	0,575	0,808
Коефіцієнт проміжної ліквідності	(Оборотні активи - товарно-матеріальні запаси) / Поточні зобов'язання	0.998	1.004	1.008	1.009	0.981	0.921	0.914	0,849	0,924	0,906	0,693	0,91
Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття)	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	1.03116	1.04279	1.05412	1.05921	1.03557	0.97616	0.96458	0,921	0,989	0,96	0,767	0,953
Власний оборотний капітал	Власний капітал - Необоротні активи	-62095	-47495	-25887	-182599	-377778	-294895	-192105	-143783	-24055	-176980	-748207	-212883
Оборотність дебіторської заборгованості	Виручка від реалізації / Середньорічна вартість дебіторської заборгованості	86.7158	83.3003	77.7758	65.1821	35.3238	20.9235	15.2157	18,373	17,12	9,507	13,679	35,892
Оборотність кредиторської заборгованості	Собівартість реалізованої продукції / Середньорічна вартість кредиторської заборгованості	22.3387	26.5638	25.1358	22.8385	18.5793	10.8778	8.58376	28,192	29,331	15,946	12,26	12,186
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	Кількість днів у періоді / Оборотно-ліквідна дебіторська заборгованість	4.20915	4.38174	4.69298	5.5997	10.333	17.4445	23.9884	20	21	38	27	10

Назва показника	Формула для розрахунку	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	Кількість днів у періоді / Оборотно-кредиторська заборгованість	16	14	15	16	20	34	43	13	12	23	30	30
Оборотність постійних активів	Виручка від реалізації / Середньорічна вартість постійних активів	2.16412	1.59605	1.66734	1.68273	1.73637	1.68906	1.54836	1,621	0,83	0,904	1,915	2,179
Оборотність активів	Виручка від реалізації / Середньорічна вартість активів	0.69257	0.75031	0.79619	0.81101	0.85992	0.77228	0.69607	0,84	0,603	0,587	0,987	1,116
Оборотність чистих активів	Виручка від реалізації / Середньорічна вартість чистих активів	2.04853	1.54315	1.74223	1.71571	1.8406	1.88994	1.66229	1,969	0,797	0,765	2,723	2,07
Оборотність товарно-матеріальних запасів	Собівартість реалізованої продукції / Середньорічна вартість товарно-матеріальних запасів	22.5774	30.0826	30.1643	30.0538	28.4894	22.7964	23.934	27,154	31,192	27,81	26,991	30,597
Період обороту товарно-матеріальних запасів, днів	Кількість днів у періоді / Оборотно-матеріальні запаси	16	12	12	12	13	16	15	13	12	13	14	12
Тривалість операційного циклу, днів	Період погашення дебіторської заборгованості + Період обороту товарно-матеріальних запасів	33	26	27	28	32	50	58	33	33	52	40	22
Тривалість фінансового циклу, днів	Період погашення дебіторської заборгованості + Період обороту товарно-матеріальних запасів - Період погашення кредиторської заборгованості	4	2	2	2	3	-0.09	-3	20	21	29	10	-8

Назва показника	Формула для розрахунку	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	2							
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	Власний капітал / Активи	0.13591359	0.4433156	0.47636	0.46753	0.41478	0.40974	0.39168
Коефіцієнт фінансової залежності	Активи / Власний капітал	7.35761593	2.2557291	2.09926	2.13891	2.4109	2.44058	2.55308
Коефіцієнт заборгованості	Позикові кошти / Активи	0.84173887	0.5368017	0.50022	0.51103	0.56059	0.56862	0.60832
Відношення довгострокових кредитів до капіталізації	Довгострокові кредити / Капіталізація	0.1006478	0.0265813	0.01828	0.02257	0.15981	0.14422	0.00776
Відношення довгострокових кредитів до власного капіталу	Довгострокові кредити / Власний капітал	0.13031243	0.0285319	0.01954	0.02415	0.2015	0.17743	0.00782

Назва показника	Формула для розрахунку	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	2		3	4	5	6	7
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	Власний капітал / Активи	0.43776158	0,524	0,676	0,362	0,376	0,323
Коефіцієнт фінансової залежності	Активи / Власний капітал	2.28434847	1,908	1,478	2,765	2,658	3,099
Коефіцієнт заборгованості	Позикові кошти / Активи	0.56223842	0,476	0,315	0,601	0,563	0,627
Відношення довгострокових кредитів до капіталізації	Довгострокові кредити / Капіталізація	0.06499842	0,091	0,142	0,078	0,066	0,121
Відношення довгострокових кредитів до власного капіталу	Довгострокові кредити / Власний капітал	0.06951691	0,1	0,168	0,094	0,082	0,159

Назва показника	Формула для розрахунку	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Відношення заборгованості до власного капіталу	Позичені кошти / Власний капітал	6.1931913	1.2108792	1.05009	1.09305	1.35153	1.38775	1.55308
Рентабельність активів	Чистий прибуток / Середньорічна вартість активів	0.77354662	1.2211599	1.46045	1.43911	0.62182	1.29618	1.07239
Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток / Середньорічна вартість власного капіталу	1.34684395	1.5433916	1.47649	1.60093	0.65068	1.39627	1.24074
Рентабельність продажу	Операційний прибуток / Чиста виручка	1.28951533	1.7838947	2.0373	1.78424	0.65971	1.72544	1.32893
Рентабельність чистих активів	Чистий прибуток / Середньорічна вартість чистих активів	2.36642232	1.4590484	1.42353	0.57707	1.44981	1.29327	-0.189
Рентабельність оборотних активів	Операційний прибуток / Середньорічна вартість оборотних активів	1.01650887	2.144952	2.90417	2.75909	1.06144	2.42002	1.8049

Назва показника	Формула для розрахунку	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Відношення заборгованості до власного капіталу	Позичені кошти / Власний капітал	1.28434847	0,908	0,466	1,662	1,498	1,941
Рентабельність активів	Чистий прибуток / Середньорічна вартість активів	0.32729186	0,879	-2,527	-1,936	-7,377	5,817
Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток / Середньорічна вартість власного капіталу	- 0.18704208	1,842	-3,995	-3,562	-20,044	16,821
Рентабельність продажу	Операційний прибуток / Чиста виручка	0.53117053	1.12952	-1,217	-3,954	-9,685	6,45
Рентабельність чистих активів	Чистий прибуток / Середньорічна вартість чистих активів	1.84004341	- 3.3994035	-3.4335	-17.762	14.5146	19.9229
Рентабельність оборотних активів	Операційний прибуток / Середньорічна вартість оборотних активів	0.91686668	2,153	-2,885	-6,725	-19,712	14,759